

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Katedra žurnalistiky

KOMPARACE ČÍSEL A VÝVOJ ČASOPISU OHNÍČEK

V ROCE 1958 A 1968

Comparison and development of the Ohníček magazine in years 1958 and 1968

Bakalářská diplomová práce

Jana Matějčíková

Vedoucí práce: Mgr. Alexander Mencil

Olomouc 2019

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením Mgr. Alexandra Mencla s využitím zdrojů uvedených v soupisu literatury.

Tato práce obsahuje 101 322 znaků.

V Olomouci dne

.....

Jana Matějčková

Děkuji panu Mgr. Alexanderovi Menclovi za odborné vedení práce a jeho osobitý lidský přístup. Dále děkuji slečně Mgr. Anně Bílé a panu Mgr. Viktorovi Jílkovi, Ph.D. za podnětné připomínky. Děkuji svým rodičům a bratrovi za podporu při studiu.

Abstrakt

Časopis Ohníček vznikl v roce 1950 jako vyplnění mezery na trhu s dětskými časopisy a vycházel až do roku 2001. Jeho počátky jsou spojeny s propagandou komunistické ideologie, kdy redakce podléhala politickým tlakům a byla kontrolována příslušnými orgány. Práce si klade za cíl popsat změny a vývoj Ohníčku. První popisovaný ročník je v pořadí osmý a vycházel v roce 1958. Druhý analyzovaný ročník má odstup deseti let, je tedy v pořadí osmnáctý. Vycházel ve školním roce, náleží do roku 1967/ 1968.

Abstract

Ohníček magazine was created in 1950 as a filling of the gap in the children's magazine market and was published until 2001. Its beginning are connected with the propaganda of the communist ideology, when a redaction were subjected to political pressure and were controlled by relevant authorities. The aim of this work is to describe changes and development of the Ohníček magazine. The first described year is the 8th and was published in 1958. The second analyzed year is ten years apart, so it is the 18th. It was published in the school year, it belongs to years 1967/1968.

Klíčová slova

dětský časopis, grafika periodik, Ohníček, historická metoda, komparace, propaganda

Key words

children's magazine, journals graphics, Ohníček, historical method, comparison, propaganda

Obsah

1 Úvod	7
2 Charakteristika časopisu Ohníček	8
3 Nástroje pro komparaci a jejich definice	9
3.1 Grafický vzhled periodických tiskovin.....	9
3.2 Rubriky	10
3.3 Základní textové žánry	11
3.4 Aplikace nástrojů komparace	12
4 Mediální kontext, propaganda a její úloha v periodiku	13
4.1 Propaganda v dětských časopisech po roce 1948.....	14
4.2 Mediální prostředí v Československu v roce 1958.....	15
4.3 Mediální prostředí v Československu v roce 1968.....	16
5 Cíle práce a metodologie	18
5.1.1 Historická metoda přímá	18
5.1.2 Komparativní (historicko-srovnávací) metoda.....	19
6 Deskripce Ohníčku – ročník 1958.....	21
6.1 Základní informace o ročníku.....	21
6.2 Grafický vzhled	38
6.3 Stálé rubriky	38
6.4 Textové žánry	40
6.5 Charakteristika ročníku a sovětská tematika	40
7 Deskripce Ohníčku – ročník 1968	41
7.1 Základní informace o ročníku.....	41
7.2 Grafický vzhled	55
7.3 Stálé rubriky	55
7.4 Textové žánry	56
7.5 Charakteristika ročníku a sovětská tematika	56
8 Srovnání ročníku 1958 a 1968.....	58
9 Závěr.....	60
10 Seznam literatury a použitých zdrojů	62
10.1 Primární prameny	62
10.2 Sekundární literatura.....	62
10.3 Internetové zdroje	63
11 Seznam zkratk.....	64
12 Seznam obrázků.....	65
13 Seznam tabulek.....	75

1 Úvod

Časopis Ohníček vycházel v Československu od roku 1950 do roku 2001. Jeho vznik se datuje do období socialistického Československa a byl na trhu až do samostatné České republiky. Jeho formát se v průběhu let lišil, některé ročníky byly orientované na šířku, jiné na výšku. Vydání popisované v této práci byly orientované na výšku. Vycházel jako čtrnáctideník, s výjimkou roků 1952–1968 a 1992–2001, kdy vycházel jako měsíčník. V této práci chci zjistit, jak se v daných letech časopis změnil v horizontu deseti let. Budu mezi sebou porovnávat dva ročníky – osmý (1958) a osmnáctý (1968).

První popisovaný ročník, v pořadí vydávání osmý, kontrolovala Hlavní správa tiskového dohledu, která spadala pod komunistickou vládu. Ročník 1958 vycházel v kalendářním roce, tedy od ledna do prosince jako měsíčník. Od roku 1960 časopis nepodléhal cenzurní praxi.

Další popisovaný ročník je osmnáctý. Ten vycházel ve školním roce jako měsíčník, začínal v září 1967 a navazoval v roce 1968 až do srpna. Pro potřeby této práce uvádím pouze ročník 1968 kvůli snadnější orientaci. Ročník 1968 už fungoval samostatně a jeho činnost nebyla kontrolována oficiální správou. Budu popisovat, jak se jeho podoba transformovala po deseti letech.

Důvodem pro výběr osmého a osmnáctého ročníku je zrušení kontroly Hlavní správy tiskového dohledu v období druhého analyzovaného ročníku. Činnost redakce už byla samostatná a obsah časopisu nepodléhal předběžné cenzuře. Vybrala jsem tyto dva ročníky mimo jiné proto, že byly v těchto letech orientované na výšku, a tudíž vzhledově odlišné od ostatních ročníků. Taktéž periodicitu se od ostatních ročníků lišila, v popisovaném období Ohníček vycházel jako měsíčník.

Na základě komparace jednotlivých čísel popíši změny, ke kterým během desetiletého vydávání došlo. Metodu práce jsem zvolila historickou, deskriptivně – komparativní. K reflexi vývoje využiji přímou historickou metodu, která čerpá z primárních pramenů, tedy jednotlivých čísel časopisu Ohníček. Pomocí komparace jednotlivých vydání osmého a osmnáctého ročníku popíši změny. Kromě primárních pramenů budu čerpat z odborné literatury a časopisů, které se vztahují k samotnému časopisu nebo dětským časopisům obecně, k mediálnímu prostředí doby padesátých a šedesátých let, grafickému designu a žurnalistickým žánrům.

2 Charakteristika časopisu Ohníček

Ohníček s podtitulem „časopis československých dětí“¹ byl časopis určený pro děti od 12 do 18 let a vycházel od roku 1950 do roku 2001. V dnešní terminologii charakterizujeme tyto čtenáře jako náctiletou mládež. Ohníček vznikl společně s Materídouškou² jako vyplnění mezery na trhu s dětskými magazíny, která vznikla po zrušení některých předúnorových časopisů. Ohníček vznikl v roce 1950 nově, aby nahradil chybějící dětské tituly, které vládnoucí režim zastavil. Navázal na Plamen mládí a svým obsahem měl doplňovat Pionýrské noviny.

Jeho tématem byla příroda, dobrodružství a humor; tehdejší šéfredaktor Jiří Binek a redaktor Vojtěch Steklač v roce 1969 charakterizovali časopis jako odlišný od dětského konzumu, univerzální a nevyhraněný. Uvádějí náklad čtvrt milionu k danému roku. Věk cílových čtenářů podle autorů „je z hlediska výchovy k literatuře tím nejděčnějším. Na jedné straně přestává akceptovat schémata pohádek, na druhé straně však ještě není jeho estetické vnímání otupeno stereotypem pasivní zábavnosti. Potřeba diferenciacce v přístupu k čtvrtmilionové čtenářské obci je tedy zřejmá.“³

V prvotních číslech redakce otiskovala přeložené povídky ze sovětských časopisů a ze zemí socialistického bloku. Od 60. let se od socialistické ideologie diskreditoval. Časopis byl volně přístupný ve školách, takže cíloví čtenáři k němu měli snadný přístup.

Ohníček v letech 1950–1968 vydával Československý svaz mládeže. Poté jej do roku 1989 vydávala Pionýrská organizace Socialistického svazu mládeže v nakladatelství Mladá fronta. Od roku 1994 se k vydávání Mladé fronty přidala agentura Toja a s Ohníčkem se sloučil časopis Tojáček, který se stal jeho novou přílohou.

¹ Podtituly se v průběhu času měnily: měsíčník československých dětí, zábavný měsíčník, zábavný čtrnáctideník, zábavný měsíčník a od roku 2000 už bez podtitulu

² Vznikla o pět let dříve, v roce 1945

³ BINEK, Jiří a VOJTĚCH STEKLAČ. Jen několik slov. *Zlatý máj: časopis o dětské literatuře a umění*. Praha: Svaz československých spisovatelů, 1969, roč. 13, č. 7, str. 435.

3 Nástroje pro komparaci a jejich definice

V této kapitole popíši jednotlivé nástroje, které budu využívat pro dosažení výše popsaných cílů práce. Tyto konstituční prvky jsou nezbytné pro deskripci jednotlivých vydání Ohníčku.

3.1 Grafický vzhled periodických tiskovin

Publikace je vydání zejména tištěného materiálu k prodeji.⁴ Design publikace pak musí jeho obsahovou složku doplňovat, zvýrazňovat. Nesmí ji překračovat, obě složky musí spolupracovat tak, aby vytvořily co nejlepší obsah a jedinečnou identitu. Formát, sazební obrazec, typografie, barva, obálka nebo tiráž a využití obrazů jsou faktory, které ovlivňují design publikace.⁵ Grafika Ohníčku byla barevná, využívala primárně žlutou, červenou, modrou a oranžovou barvu.

Oko přijímá podněty z tiskoviny, tento orgán výrazně ovlivňuje naši náladu a pocity. Sdělení je tedy adresováno našemu oku. Většina všech čtenářů, včetně těch dětských, se k textu dostává skrze oční vjem, přes obrázky. U tištěných médií hrají často obrázky důležitější roli než samotné texty. Tiskovina musí ve čtenáři vzbudit pozornost, zjednodušit hledání ve výběru textů a materiály zpracovat v různé hloubce.⁶

Celková grafická úprava určuje to, jak se na danou tiskovinu díváme. Zvláště u dětí rozhoduje o pozornosti hlavně grafika, obrázky a barvy více než samotný text. Barva působí na příjemce jako první a je rozhodující pro první pátrací reflex. „*Mimořádná závažnost použití barvy vyplývá ze skutečnosti, že barvu vnímáme obvykle dříve než tvar a bývá tedy určující pro pátrací reflex a prvotní orientaci čtenáře.*“⁷ Tento reflex vzniká již v dětství, podle Bhaskaranové si vytváříme ve spojení s barvami určité asociace, díky tomu mají různé významy a spojují se s emocemi. „*Barvu poznáváme a reagujeme na ni už od dětství (...). Barva je jedním z nejdůležitějších nástrojů grafického designéra. Může být použita ke sdělení velkého množství emocí a pocitů, k okamžitému probuzení pozornosti nebo jako signál k upozornění.*“⁸

⁴ BHASKARANOVÁ, Lakshmi. *Design publikací: Vizuální komunikace tištěných médií*. Praha: Slovart, 2007. ISBN 978-80-7209-993-1, str. 6

⁵ Op. cit., str. 8

⁶ RUB-MOHL, Stephan a Hana BAKIČOVÁ. *Žurnalistika: komplexní průvodce praktickou žurnalistikou*. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 8024701588, str. 133–134

⁷ BARTÁK, Jan a Miroslav HLADKÝ. *Základy grafické úpravy periodik*. Praha: Nakladatelství a vydavatelství Novinář, 1981, str. 115

⁸ Op. cit., str. 80

Redakce tiskoviny pomocí grafické úpravy záměrně prezentují vlastní postoj k dané věci, názor a grafickou úpravou může taktéž hodnotit téma, ke kterému se vztahuje. Čtenář si může vytvořit vlastní pohled na danou problematiku a její význam. Každé sdělení se grafickou podobou přibližuje svému čtenáři a snaží se mu přiblížit sociální nebo politickou skutečnost. „*Grafická úprava periodik odráží žurnalisticky zprostředkovanou sociální a politickou skutečnost s důraznou snahou postihnout pomocí grafických a typografických prostředků přirozenou hierarchii společenských hodnot, s nimiž se čtenář zprostředkovaně seznamuje. Činí tak diferencovaně, s ohledem na úroveň dané čtenářské obce, formou přístupnou životním zkušenostem a vědomostem jejich příslušníků. Proto se stranicnost, pravdivost a masovost žurnalistického sdělení vzájemně podporují a umocňují – jak vlastním významem, tak i formou realizace, tedy i grafickou úpravou sdělení.*“⁹

Celková formální úprava periodika se v redakci tvoří na základě hierarchie obsahových funkcí jednotlivých celků včetně jejich částí. Tyto funkce mají dané pořadí podle hodnot, kterými se řídí dané periodikum. Grafický koncept společně s textovým obsahem tvoří jednotnou vizáž, kterou doplňuje korespondující forma. Grafický vzhled periodik vyvolává ve čtenáři pátrací reflex, nevědomou pozornost a vede i k úmyslné, vědomé pozornosti¹⁰.

Do grafického zpracování patří v neposlední řadě titulek. Ten je důležitý pro zaujetí čtenáře, jeho vnější grafická forma působí na pátrací reflex příjemce a přitahuje jeho pozornost. Správně zvolený titulek vyvolává emoce a budí zvědavost¹¹.

V této práci budu zjišťovat, zda se ve všech dvanácti číslech popisovaného ročníku zachovala jednotná grafika, vzhled, typografie, obrázky, zpracování titulků a rozvržení do sloupců. Budu hodnotit, jestli si časopis zachoval jednotnou formu jak v jednotlivých vydáních, tak i v analyzovaných ročnících.

3.2 Rubriky

Periodika využívají tzv. resorty, rubriky. Jsou to tematické oblasti, které jsou zaměřené na určité okruhy a problematiky spojené s nimi. Názvy a řazení rubrik se liší podle typu a velikosti média a na organizační strukturu redakce.¹² V rubrice se objevují aktuality nebo

⁹ BARTÁK, Jan a Miroslav HLADKÝ. Základy grafické úpravy periodik. Praha: Nakladatelství a vydavatelství Novinář, 1981, str. 15

¹⁰ Op. cit., str. 16–22

¹¹ BURNS, Lynette Sheridan. Žurnalistika. Praha: Portál, 2004, ISBN 8071788716, str. 140

¹² RUß-MOHL, Stephan a Hana BAKIČOVÁ. Žurnalistika: komplexní průvodce praktickou žurnalistikou. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 8024701588, str. 157

publicistické texty vztahující se k danému tématu. Například v rubrice Domovem i cizinou najdeme zprávy v základní podobě, které se týkají domácího a zahraničního dění.

V mé práci popíši jednotlivé stálé rubriky Ohníčku a uvedu, zda se nacházely v každém vydání. Na základě srovnání ročníků mezi sebou mohu určit, zda se rubriky zachovaly a jestli se pravidelně opakovaly.

3.3 Základní textové žánry

Definice textových žánrů je nezbytná proto, abych je mohla v periodiku správně identifikovat a popsat, kterých se nacházelo v Ohníčku nejvíce. Na základě komparace určím, zda byl vývoj z hlediska počtu konkrétních textových žánrů stabilní nebo proměnný. Níže si určím definice základních textových žánrů, které se vztahují k periodikům obecně i k dětskému časopisu s ohledem na cílového čtenáře konkrétně.

Textové žánry dělíme na zpravodajské, publicistické a syžetové. Časopisy, včetně těch dětských, spadají pod publicistickou tvorbu. U každého ročníku popíši, jaké žánry se zde vyskytovaly a jestli se vlivem vývoje proměňovaly, nebo nikoliv. Mezi zpravodajské žánry řadíme zprávu v základní a rozšířené podobě, noticku, fleš, oznámení, zpravodajský rozhovor, publicistický referát. Mezi publicistické žánry patří úvodník, úvaha, komentář, recenze, kritika, portrét, anketa a publicistický rozhovor. Syžetové žánry dělíme na tři kategorie, a to informačně popisné, výpravě hodnotící a esej. Patří mezi ně reportáž, črta, story, fejeton, sloupek, medailon a soudnička.¹³

Žánry tohoto periodika jsou velmi specifické, pro potřeby této práce budu definovat vlastní kategorie s pomocí odborné literatury. S ohledem na zaměření a cílovou skupinu dětí od 12 do 18 let se identifikace textů bude odvíjet od těchto žánrů, respektive článků: zpráva v základní podobě nazvaná jako **aktualita**. Zpráva zodpovídá na základní novinářské otázky *co, kdo, kde a kdy* a reflektuje aktuální dění.¹⁴ Tato kategorie je nazývána jako aktualita proto, že vždy nezodpovídá na všechny novinářské otázky, zahrnuje však i komplexní zprávu, např. „*Děti se setkaly se soudruhem prezidentem. Vedly ho táborem, předaly mu dary, které s sebou přivezly.*“¹⁵ V této krátké zprávě, nazývané taky jako noticka, chybí odpověď na otázku *kdy*, otázka *kde* je zodpovězena velmi široce; **zajímavost**, která podává informaci o nevšedním dění

¹³ JÍLEK, Viktor. *Lexikologie a stylistika nejen pro žurnalisty*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. ISBN 80-244-1246-2, str. 117–143

¹⁴ ČUŘÍK, Jaroslav. *Zpravodajské žánry v tištěných a online médiích*. Brno: Masarykova univerzita, 2014, ISBN 978-80-210-7589-4, str. 73–80

¹⁵ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (7), str. 2

nebo skutečnosti a oproti předešlé kategorii podává pouze zjištění o daném jevu a nemusí být aktuální, např. články s titulky „*Jak zamrzá řeka? Proč brambor černá? Jedovatí pavouci. Nejnovější lokomotiva. Záhada duhy.*“¹⁶; **povídka** je prozaický epický žánr, má základ vypravování; **obrázkový text** – do této kategorie zahrnuji obrázky s přiloženými popisy, které mají výpovědní hodnotu, nepatří sem ilustrační obrázky a kreslené vtipy. Dále **sloupek**, což je krátký text reakce autora na aktuální událost s humorem; **reportáž**, ve které autor popisuje děj události nebo místa, na kterém byl, jedná se o vlastní svědectví; **hádanky, luštění a pokusy**, ty zahrnují textové i obrázkové hádanky, křížovky, sudoku a domácí pokusy pro děti; **dopisy a dotazy čtenářů**; **pohádka**, která je vymyšlená, obsahuje reálné nebo nadpřirozené bytosti, většinou v ní figuruje vypravěč, může z ní plynout ponaučení; **báseň** je veršovaný lyrický text; **píseň** je báseň určená ke zpěvu, obsahuje přetisk textu, vždy bývá uveden autor a mohou být i přiloženy noty; **pověst** je lidové zpracování umělých legend s jednoduchým dějem; **vtip**, což je humorný text s pointou na konci, většinou je krátký; **přísloví** je ustálený výrok obsahující platné zásady, může poskytovat i ponaučení; **dobrodružný román** je epický literární žánr založený na poutavém a napínavém příběhu; **recept** je pracovní postup, jak uvařit jídlo; **inzerát** je krátký text s nabídkou nebo poptávkou předmětu nebo služby.

3.4 Aplikace nástrojů komparace

Jednotlivé nástroje budu aplikovat na každé vydání zvlášť. V pořadí první deskripce se bude vždy týkat titulní strany časopisu, kde je umístěn název a co se na ní nachází. Tím navážu na další nástroj, kterým je grafický vzhled. Popíši, jaká byla primárně použitá barva a zda se objevovaly černobílé nebo barevné kresby, jak se členil text a zda byly titulky ve stejném fontu a barvě.

Dalším nástrojem jsou rubriky, budu sledovat, zda se v konkrétním čísle objevily veškeré stálé rubriky. V následujícím bodě popíši, jaké se vyskytovaly textové žánry a kolik jich bylo obsaženo v daném vydání, zjištěné výsledky zesumarizuji do tabulky. Do této tabulky také zapíši, na kolika stranách se nacházely stálé rubriky a kolik stran náleželo obsahu mimo rubriky. Na závěr popíši, co se nacházelo na zadní straně.

¹⁶ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (1-6).

4 Mediální kontext, propaganda a její úloha v periodiku

Propaganda se využívá jako nástroj pro sdělení informací lidem, tyto informace pak mění jejich myšlení. Je to *soustředěná a promyšlená snaha získat veřejnost pro určitý pohled na nějaké téma, určité jednání či osvojení si určitého souboru představ a názorů (určité ideologie) a současně stejně soustředěná a promyšlená snaha vyloučit jakékoliv pohledy, představy či ideologie alternativní. Proto bývá propaganda spojována s využíváním médií (...). Takto definovaná propaganda se může prosadit pouze v takovém politickém a mocenském uspořádání společnosti, kde má vládnoucí garnitura možnost potlačit svobodu slova, popřípadě obsah tohoto pojmu definovat po svém.*¹⁷ Uvedené ročníky v této práci spadají do období vlády KSČ, které začalo Únorovým převratem v roce 1948 a skončilo sametovou revolucí v roce 1989. Komunistická ideologie byla v Československu hlavní myšlenkovým proudem po dobu vydávání obou ročníků.

Spojení grafických prvků, textů a hesel dohromady tvoří politickou propagandu, která se mimo jiné využívá v tištěných médiích, včetně dětských časopisů. Kategorie politické propagandy je *zaměřená na udržení nebo získání politické moci.*¹⁸

Profesor Hyhlík¹⁹ uvádí, že literatura pro děti a mládež měla korespondovat s vyspělejším psychickým vnímáním dětí, které se nespokojí s příliš jednoduchými tématy. Neztotožňuje se také s jednáním dospělých, kteří nepodporují četbu pro děti a mládež, mládež pak takové texty odsuzuje. Texty vhodné pro tuto skupinu podle něj nemají být povýšené a moralizující. „*Proto máme zájem na tom, aby pro mládež tvořili opravdoví mistři slova, lidé s jemným citem pro složitý a rozvíjející se život dítěte, spisovatelé s pedagogickým taktem a psychologickým postřehem.*“²⁰ Dále pak hovoří o tom, že by autoři měli působit na rozum i city dítěte, názorně a přesvědčivě. „*Ideologicky je zapotřebí ukazovat mládeži tohoto věku kladné stránky socialistické soustavy v mistrovských literárních dílech. Zvláštní pozornost by měla být věnována vzájemným vztahům mezi lidmi. Vhodně se dají zpracovat např. těžké osudy dětí a mládeže v kapitalistické společnosti a v poutavých příbězích ukázat nelidskost starého řádu. Tím přímo můžeme působit na čtenáře, na jeho usuzování i citové zaujetí a vést ho*

¹⁷ BURTON, Graeme a Jan JIRÁK. *Úvod do studia médií*. Praha: Barrister & Principal, 2001. ISBN 80-85947-67-6, str. 136–137

¹⁸ JIRÁK, Jan a Barbora KÖPPOVÁ. *Média a společnost: Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace*. Druhé. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-287-4, str. 156–157

¹⁹ Byl psycholog a pedagog v Československu v šedesátých letech, jeho díla byla ideologicky schválena

²⁰ HYHLÍK, František. *Psychologie mladého čtenáře*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1963, str. 33

k hlubokému přesvědčení o nespravedlnosti a krutosti kapitalistické společnosti, v níž jsou bezohledně vykořisťovány i děti.“²¹ To dokládá dobové smýšlení a oficiální agendu, podle které se tvořily texty pro mládež. Důležité pro dítě mladšího školního věku je podle Božoviče osvojení znalostí „*hluboce a trvale, tak, aby jich potom mohl použít v praxi, to je základní úkol sovětského žáka.*“²²

4.1 Propaganda v dětských časopisech po roce 1948

Po únorovém převratu v roce 1948 stanovila vládnoucí moc jasné úkoly pro dětskou literaturu. Mají to být úkoly motivované ideou, ovlivněné marxismem – leninismem vedoucí k socialistickému uvědomění mládeže. „*Dětské organizace a časopisy se politické objednávce často jen pasivně podřizovaly, či jí dokonce aktivně vycházely vstříc, jindy jí však byly schopny s různými stupni úspěšnosti čelit. Balancování na hraně možného, stejně jako tlak autocenzury byly pro některé časopisy za okupace charakteristické stejně jako v dlouhém období po roce 1948.*“²³

Jak je již uvedeno v charakteristice Ohníčku (viz. kapitola č. 2), některé tituly se po roce 1948 přizpůsobily, jiné vládnoucí moc zrušila. Každý titul pak zaujímal konkrétní místo na trhu a časopisy tvořily společný stratifikovaný systém. „*Dětské časopisy se staly stejně jako ostatní periodika především nositeli vládnoucí ideologie. Její reprodukce a transformace do textů přístupných dětskému čtenáři byla hlavní náplní jejich obsahu až do poloviny 50. let. Poté začaly časopisy postupně a zvolna navazovat na předchozí tradici. V 60. letech a dále především v 80. letech dětské časopisy dovršily předchozí vývoj a rozvinuly zvláštní, jinde obtížně nalezitelný druh interakce se čtenáři.*“²⁴ Další vývoj časopisů pro děti nepřestal kvalitativně růst, i přes ideologickou kontrolu mohly redakce dětských časopisů pracovat s novými obsahy a držet se kvalitního zpracování. „*Počet titulů sice ani zdaleka nedosáhl šíře obvyklé v západních zemích, jednotlivé časopisy však, byť musely některá témata záměrně pomíjet a jiná reflektovat, dokázaly i v podmínkách ideologické kontroly produkovat výjimečně kvalitní obsah, umocněný tím, že pro ně pracovala řada tvůrců, jimž byla jiná tvorba než pro děti znemožněna.*“²⁵

²¹ Op. cit., str. 37

²² BOŽOVIČ, L. I., Daniil Borisovič ELKONIN a Aleksej Nikolajevič LEONT'JEV. *Kapitoly z dětské psychologie: mladší školní věk*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1953, str. 98

²³ ŠVEC, Štefan. *Česky psané časopisy pro děti (1850-1989)*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2478-5, str. 135–136

²⁴ Op. cit., str. 145–147

²⁵ l. c.

Téma propagandy je pro mou práci důležité, budu sledovat témata článků a do charakteristiky každého měsíce uvedu, kolik se v daném výtisku nacházelo sovětských a proruských témat. Díky uvolnění časopisu od komunistické ideologie v 60. letech budu moci porovnat, zda se obsah ideologicky změnil. To zjistím komparací jak čísel mezi sebou, tak i obou ročníků. Prvek propagandy určím tak, že se v textu objeví slovo *sovětský, komunistický, ruský*. Slovo ovšem musí souviset s kontextem článku a společně tvořit pozitivní postoj k Sovětskému svazu, který přímo vyplývá z textu. Stejným způsobem budu aplikovat i pionýrská témata.

4.2 Mediální prostředí v Československu v roce 1958

V roce 1953 vznikla Hlavní správa tiskového dohledu²⁶, která působila až do roku 1966, týká se tedy prvního popisovaného ročníku, druhého už nikoliv. HSTD měla dva úkoly, a to ochranu státního tajemství a ochranu obecného zájmu²⁷.

HSTD měla dohled nad médii, výstavami, plakáty, pohlednicemi, nálepkami, úmrtními oznámeními a dalšími veřejnými tiskovinami. Tato správa fungovala samostatně s úzkými kontakty na Státní bezpečnost. HSTD pracovala na principu předběžné cenzury, každé vydání tiskoviny muselo být opatřeno číslem cenzora. „*Jestliže jim neoznačil obsah tiskoviny, text rozhlasového pořadu, divadelního a jiného představení atd., nesměl být takový mediální produkt ani tištěn, ani provozován. Cenzor (tzv. plnomocník HSTD) pracoval v každé redakci a tiskárně. U tisku kontroloval obsahy, zasahoval do znění, schválené obsahy podepisoval k tisku a pak znovu schvaloval signální výtisky²⁸ k rozšiřování – bez jeho razítka na prvním signálním výtisku nemohl začít tisk periodika. Časopisy s delší výrobní lhůtou kontroloval navíc ještě před zahájením expedice.*“²⁹

Předběžná cenzura je každý institucionalizovaný zásah do obsahu média předtím, než se dostane k uživatelům, zatímco následná cenzura se vykonává po vydání.³⁰

²⁶ Dále zkratka HSTD

²⁷ KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8, str. 139

²⁸ l. c.

²⁹ První výtisk tištěného dokumentu, který přichází do redakce nakladatelství z tiskárny k nahlédnutí a kontrole těsně před vlastním vydáním (veřejným šířením) díla; viz <http://aleph.nkp.cz/publ/kt/00000/26/000002694.htm>, navštíveno 14. 2. 2019

³⁰ JIRÁK, Jan a Barbora KÖPPLOVÁ. *Média a společnost: Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace*. Druhé. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-287-4., str.155

Oba ročníky časopisu spadaly pod kontrolní orgán Československé ústředí knižní kultury, které působilo od konce 50. let až do roku 1968. Tato instituce fungovala jako kontrolní a řídicí orgán pro vydávání periodického tisku, knih, hudebnin a šíření neperiodického tisku.³¹

Osmý ročník spadal pod činnost předběžné cenzury, kterou kontroloval příslušný orgán. Omezení také představovaly nařízení a dokumenty Komunistické strany Československa. Nevyhovující obsah musela redakce změnit, nebo zcela z vydání vypustit. Média v tomto období neodpovídala svým obsahem veřejnosti, ale vládnoucí straně. Veškerý tisk a další média měla plnit poslání, aby veřejnost souhlasila s politikou vlády. „*Propagandisticky bylo upevňování moci posilováno jednak budovatelskou rétorikou, jednak průběžným propracováváním obrazu vnitřního i vnějšího nepřítele.*“³²

4.3 Mediální prostředí v Československu v roce 1968

V první polovině 60. let se v Československé socialistické republice stupňoval tlak samotných redaktorů periodik, rozhlasu i televize, spisovatelů a kulturních pracovníků na tvůrčí svobodu. Požadovali zrušení cenzury.³³ Nový tiskový zákon z roku 1966 reorganizoval kontrolní systém. Stát legalizoval cenzuru a definoval její pravomoci.

Ve roce 1966 zaniká Hlavní správa tiskového dohledu a navazuje na ni Ústřední publikační správa³⁴. Tato správa získala nový statut úřadu, práce začala být transparentní a nejistota cenzorů způsobila, že v období 1965–1967 klesl počet cenzurních zásahů z necelých 3500 na 1500. ÚPS nesměla zakazovat nevhodný obsah, pouze na něj upozorňovat. Během dvou let existence si ÚPS nevybudovala silné postavení a jejich upozornění často obsah nezměnilo.

V roce 1967 začalo postupné kulturní uvolňování. Díky reformám, uvolnění a svobodnějšímu prostředí vznikly nové tituly, včetně časopisů pro mládež³⁵. Novináři původně veřejně nesvobodu slova nekritizovali, a to ani v redakcích. Pořád představovali společenství, na které se vláda může spolehnout. Dokládá to i V. sjezd Svazu československých novinářů, který se konal v roce 1967. Ten vyzněl nesouhlasně s reformní atmosférou ve společnosti.

³¹ KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8, str. 141

³² BEDNAŘÍK, Petr, Jan JIRÁK a Barbara KÖPPLOVÁ. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. Praha: Grada, 2011. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3028-8, str. 247

³³ CYSAŘOVÁ, Jarmila. Cenzura, Hlavní správa tiskového dohledu. *Totalita* [online]. 2010, Dostupné z: http://www.totalita.cz/vysvetlivky/cenzura_01.php, navštíveno 14. 2. 2019

³⁴ Dále zkratka ÚPS

³⁵ Nejvíce nově založených periodik vzniklo s kulturní tematikou.

Postupem času ale novináři začali na cenzuru negativně poukazovat, a i samotní stoupenci komunistického režimu kritizovali předběžnou cenzuru a strohé informování o dění v KSČ. V únoru 1968 začala vláda uvažovat o následné cenzuře místo předběžné, to doprovázela postupná demokratizace médií. Novináři ale požadovali více, vedení KSČ 4. března 1968 rozhodlo o svěřeni následné cenzury nově pod ministerstvo kultury. Toto rozhodnutí novináře neuspokojilo, a tak následnou cenzuru nerespektovali, nebo ji veřejně kritizovali a otevírali zakázaná témata³⁶. Novináři stále více rušili tradiční vazby a odmítali dál dělat prostředníka mezi KSČ a společností podle vládních požadavků. Tento tlak především vyvíjel svaz novinářů, který požadoval nestrannost novinářské práce. Ústřední publikační správa zanikla, zrušil se systém přidělu papíru a 26. června 1968 nový zákon definitivně rozhodl o nepřípustnosti cenzury. Svobodu dokládal manifest Dva tisíce slov. Po okupaci v srpnu 1968 média odmítala informovat ve prospěch socialismu, a tak vláda spustila propagandistickou kampaň prostřednictvím rozhlasové stanice Vltava a periodika Zprávy.³⁷ Veřejnost tyto zdroje přijímala negativně.³⁸

Vláda 30. srpna 1968 založila Úřad pro tisk a informace v čele s Josefem Vohnoutem. Jednalo se o snahu obnovit cenzuru, vliv na média byl však pod tímto vedením minimální, do konce roku vydal asi pět nařízeních. Novináři se bouřili proti snaze cenzurovat a vládní úředníci po malou účinnost při vykonávání cenzurní praxe. Veřejnost i žurnalisté byli nakloněni reformním změnám, svobodě slova a nesouhlasili s Invazí vojsk Varšavské smlouvy do Československa 1968.³⁹

Mediální prostředí se v Československu během deseti let změnilo, v roce 1968 byla atmosféra postupným uvolňováním nakloněná více reformám a změnám. Postupná demokratizace médií dovozovala otevírat dříve nepovolená témata a novinářům více informovat o aktuálním dění s minimálním zásahem kontrolních orgánů.

³⁶ Zakázanými tématy byly aféry a skandály, které se staly během uplynulých dvaceti let. Obnovuje se investigativní psaní novinářů a zpochybňování vedoucí úlohy vládnoucí strany. Tyto faktory společně vedly k úvahám o reformě politického systému.

³⁷ *Zprávy* vydávali velitelé sovětských vojsk. Vycházely nepravidelně několikrát do týdne, od ledna 1969 jako deník.

³⁸ KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8, str. 177–192

³⁹ Op. cit., str. 193

5 Cíle práce a metodologie

Hlavním cílem práce je popsat desetiletý vývoj ve vydávání časopisu a popsat změny. V roce 1958 vycházel časopis osm let a jeho činnost kontrolovala Hlavní správa tiskového dohledu, jedná se o první popisovaný vzorek. Dalším zkoumaným ročníkem je osmnáctý ročník, tedy rok 1968. Má odstup deseti let a jeho podoba se mohla díky ukončení činnosti cenzurní praxe projevit. Na základě čerpání z přímých historických pramenů, tedy konkrétních čísel, popíši vzhled a obsah každého ročníku.

Pedagogický pohled vyjasním v tomto a následujícím odstavci, historickou metodu v následujících dvou podkapitolách. Podstatné je vycházet ze skutečnosti, že deskripce a následná komparace tohoto časopisu vychází z minulosti a je spjatá s výchovou tehdejší mládeže. Proto je třeba popisovat tento jev z pedagogicko – historického hlediska. Dějiny pedagogiky jsou předmětem *zkoumání a poznávání minulosti lidstva, a to především té její části, která se pojí s nejrůznějšími aktivitami či činnostmi lidí v oblasti výchovy a vzdělávání v nejširším slova smyslu*.⁴⁰

Historický výzkum se realizuje proto, aby bylo možné poznat určitý proces nebo jev odehrávající se v minulosti. Cílem není popsat skutečnost autenticky z tehdejšího pohledu. Rekonstrukce nemůžeme nikdy dosáhnout stoprocentně jak z důvodu vzniku pramene v minulosti a jiném dobovém kontextu, tak i z důvodu zprostředkované informace získané z těchto zdrojů. Účelem historického výzkumu je *kritické zkoumání a poznání teorie a praxe výchovy či vzdělávání v minulosti*.⁴¹

Na základě komparace jednotlivých čísel a zkoumaných prvků popíši každý zkoumaný ročník a výsledky budu komparovat. Budu sledovat vývoj rubrik, textů, obrázků a grafické podoby. Dílčími cíli je tedy komparace jednotlivých čísel mezi sebou tak, aby vytvářely celkovou charakteristiku ročníku. Hlavním výzkumným cílem je porovnat vzájemně oba ročníky a popsat, v čem se časopis změnil na desetileté časové ose.

5.1.1 Historická metoda přímá

Přímá metoda spočívá v získávání historických faktů, které získáme studiem primárního pramene, tedy takového, v němž jsou potřebné informace přímo obsaženy. Tato metoda slouží

⁴⁰ ZOUNEK, Jiří a Michal ŠIMÁNEŠ. *Úvod do studia dějin pedagogiky a školství: kapitoly z metodologie historicko-pedagogického výzkumu*. Brno: Masarykova univerzita, 2014, ISBN 978-80-210-6944-2, str. 8

⁴¹ Op. cit., str. 15

k přímému popisu historické skutečnosti⁴². Konkrétními prameny jsou jednotlivá vydání časopisu Ohníček. Ty splňují základní měřítko pravdivosti, čímž je míra spolehlivosti a autenticita. Oba požadavky, včetně prostého popisu skutečnosti a dostatku pramenů, jsou splněny. Nejdůležitější složkou přímé metody je ověření pravdivosti pramene.⁴³ Primární pramen splňuje podmínku, že „vyrůstá z minulosti a bezprostředně o ní vypovídá.“⁴⁴

5.1.2 Komparativní (historicko-srovnávací) metoda

Komparace znamená z latinského překladu srovnání. Srovnávat lze texty, přístupy k určitým problémům a jevům, případně možnosti jeho řešení. Podmínkou však je, aby dané jevy náležely do stejné kategorie nebo je spojovaly společná kritéria či kategorie. „V zásadě lze srovnávat cokoli, nalezneme – li nějaká společná kritéria, jejichž prizmatem se lze na srovnávané objekty dívat; nějakou společnou třídu, do níž je lze umístit a v jejímž rámci je lze dále třídit.“⁴⁵ Jednotlivá vydání zařazujeme do nadřazené kategorie časopisu Ohníček. Společnými kritérii je vydavatelství, název časopisu, obsah zaměřený na danou cílovou skupinu, cena a další faktory.

Komparativní metoda podle Hrocha⁴⁶ požaduje zodpovědět čtyři základní otázky:

1. definovat co nejpřesněji objekt komparace
2. určit, jaké cíle aplikací komparativní metody sledujeme
3. stanovit kritéria, hlediska, rozměry, podle nichž bude možno objekty komparace analyzovat
4. vyjasnit si vztah komparativního postupu k časové ose, k chronologii

V prvním bodě definuji jako objekt komparace jednotlivá vydání časopisu ve stejném ročníku. Budu srovnávat objekty, které náleží do stejné kategorie, tím splním další podmínku, tedy náležitost daných jevů do jedné kategorie. Tyto jevy jsou proměnné, nikoliv stabilní. To určuje další vývoj komparace, jedná se tedy o proces, nikoliv nic statického.⁴⁷

⁴² Op. cit., str. 50–51

⁴³ HROCH, Miroslav. *Úvod do studia dějepisu*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985. ISBN 1438385, str. 204

⁴⁴ I. c.

⁴⁵ ŠANDEROVÁ, Jadwiga a Alena MILTOVÁ. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: několik zásad pro začátečníky*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. ISBN 80-86429-40-7, str. 70

⁴⁶ HROCH, Miroslav. *Úvod do studia dějepisu*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985. ISBN 1438385, str. 234–238

⁴⁷ Tyto skutečnosti jsou aplikované na podmínky, které spadají do bodu č. 1. V knize *Úvod do studia dějepisu* jsou rozepsány jako funkce, na které si musím odpovědět, abych mohla metodu aplikovat. Stejně tak zodpovídám v dalších třech odstavcích, které se vztahují k podrobnějšímu popisu jednotlivých bodů.

Mými cíli komparativní metody je srovnat jednotlivá čísla časopisu mezi sebou a naplnit tím hlavní výzkumný cíl, a to je vývoj časopisu Ohníček. Existují čtyři kategorie cílů, pro můj případ budu využívat jednu z nich, a to je určení shod a rozdílů mezi jednotlivými čísly. Tento postup zodpoví otázku, co je na jednotlivém vydání rozdílné a v čem se shoduje s ostatními.

Stěžejním kritériem komparace je metodologické hledisko, které lze aplikovat na všechny objekty srovnávaného celku, v tomto případě tedy jednotlivá vydání. Další nezbytnou složkou je stanovení cíle komparace, kterou jsem vyjasnila ve druhém bodě. Jednotlivé rozměry, kritéria, budu aplikovat všechna zároveň.

Z hlediska časové osy budu postupovat chronologicky, tedy podél časové osy. Jedná se o srovnání po vertikále v jednom teritoriu. Odlišný přístup mluví o synchronní komparaci, tedy srovnání objektů, které se nacházely v jedné době a na různých místech. To se této práce netýká, budu aplikovat první variantu, tedy rozdíly v čase a v jednom prostoru.⁴⁸

Pro dosažení cílů práce je nezbytné využít nejprve přímo historickou metodu, kde popíši jednotlivá vydání a pomocí nástrojů vytvořím deskripci každého vydání. Tato definice je dále nezbytná ke správné komparaci těchto výsledků z přímých historických pramenů. Srovnáním výsledků kvantifikuji změny, a tím naplním hlavní výzkumný cíl.

⁴⁸ HROCH, Miroslav. *Úvod do studia dějepisu*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985. ISBN 1438385, str. 234–238

6 Deskripce Ohníčku – ročník 1958

6.1 Základní informace o ročníku

Jednalo se o osmý ročník tohoto časopisu. Vycházel od ledna do prosince, tedy v kalendářním roce. Cena jednoho vydání byla 1 Kčs. Jeho formát je na výšku, každé číslo má obálku zpracovanou jinak. Některá čísla mají na obálce fotografii, jiná kresby s autory, jiná básničky. Obálka se tedy dá označit za různorodou, každé číslo má svou obálku typickou pro dané období nebo měsíc, ve kterém vychází. Každý výtisk spojuje umístění názvu v horní části obálky se stejným fontem, údajem o ceně, ročníku a číslem vydání. V žádném čísle se neobjevil obsah, který by odkazoval na rubriky a příslušné strany.

Název	Ohníček, měsíčník československých dětí
Ročník	osmý
Odpovědný redaktor	Jiří Binek
Stálé rubriky	Domovem i cizinou Pro zvědavé i pro zvidavé Ptejte se – odpovíme (Ptejte se živáčka – živáček odpoví) Po ždíbci smíškům, kutilům, bystrouškům Soutěž tvořivosti mládeže
Počet stran	16
Vydavatel	Československý svaz mládeže – Mladá fronta
Způsob distribuce	Poštovní novinová služba
Cena	1 Kčs

Tabulka č. 1- Základní informace o osmém ročníku, 1958

Lednové číslo

Na obálce lednového čísla se nachází fotografie s dětmi převlečenými za Tři krále. V pozadí má tyrkysové obrysy předmětů souvisejících se zimou. Jsou to lyže, sáně, zasněžené stromy, knihy, hračky. Název časopisu má tři barvy, červenou, žlutou a modrou. Tyto barvy jsou seřazeny za sebou a každé písmeno má svou barvu.

První vydání osmého ročníku je celé laděno do tyrkysové barvy, u povídek se nachází jak barevné malby, tak i černobílé kresby s tyrkysovými prvky.⁴⁹ V samotném obsahu převažuje jedna černobílá dvojstrana oproti barevným dvojstranám, titulní a poslední strana jsou však barevné, celkově jsou tedy zastoupeny ve stejném poměru. Pro příjemce jsou barvy důležité z hlediska vizuální orientace na straně. Obrázky jsou jednotné pouze u černobílých stran, barevné obrázky jsou od různých autorů, takže se jejich vzhled liší.⁵⁰

Text je členěn do tří sloupců, v malé míře se objevuje sloučení dvou sloupců v jeden. I tak jsou ale strany přehledné, do textu jsou vkládány obrázky. Titulky jsou různorodé, objevuje se psací písmo i tiskací písmo, u druhého typu se vždy jedná o verzálky.⁵¹ Titulky nejsou jednotné, každý má jiný font, barvu, směr stínu. Objevují se i mezititulky.

V tomto vydání byly obsaženy všechny stálé rubriky, objevovaly se na šesti stranách, zbylých osm stran patřilo obsahu mimo rubriky. V lednovém čísle se nachází malá galerie sportu s fotkou československé gymnastky Bosákové na bradlech i sloupek STM.

Články se sovětskou a ruskou tematikou byly tři, pionýrské téma se zde objevilo jednou.

Poslední strana nese název Zasmějme se a obsahuje sedm kreslených vtipů. Stránka je laděná do červena, ve čtenáři budí pozornost.⁵²

⁴⁹ Viz obrázek č. 4

⁵⁰ Viz obrázek č. 5

⁵¹ Verzálky jsou velká písmena, titulek je tedy v případě tiskacího písma psán vždy velkými písmeny

⁵² OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (1).

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	6
Počet stran s obsahem mimo rubriky	8
Celkový počet stran ⁵³	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	3
Články s pionýrskou tematikou	1
Žánrové kategorie	zajímavosti (6), aktuality (5), hádanky, luštění a pokusy (5), dopisy a dotazy čtenářů (4), povídky (3), básničky (2) a obrázkové texty (2)

Tabulka č. 2- deskripce Ohníčku, lednové číslo (1), 1958

⁵³ Včetně titulní a poslední strany, ty se do počtu stran rubrik a mimo rubriky nezapočítávají

Únorové číslo

Na titulní straně únorového čísla se nachází černobílá fotografie jaderného reaktoru s barevnou ilustrací Živáčka, který se přes olovnaté sklo dívá do experimentální haly prvního jaderného reaktoru v Husinci – Řeži u Prahy.

Celé vydání je laděno do červené barvy. Barevné a černobílé strany s červenými prvky jsou zde zastoupeny stejně jako v lednovém čísle. Na mnoha obrázcích jsou zobrazeni zástupci komunistické strany, jejich černé obrysy jsou ozdobeny červenou barvou. Zachovaly se počty sloupců, číslování stran i mezititulky.

U dvou článků autoři zmiňují Vítězný únor 1948 v kontextu záchrany lidové republiky: *„Jen proto, že pracující tehda pod vedením KSČ svou moc ubránili, mohli jsme natrvalo vyhnat bídu a ponížení z naší země, jen proto jsme mohli vystavět nové přehrady, na holé půdě vztyčit vysokou huť v Ostravě, obnovit slavnou Betlémskou kapli mistra Jana Husa v Praze, jen proto jste vy, děti, dostaly svou pionýrskou organizaci, své domy a letní tábory a tak dále a tak dále do nekonečna.“*⁵⁴

Šest stran patřilo obsahu rubrik, osm stran obsahu mimo rubriky. Únorové vydání obsahovalo všechny stálé rubriky. V tomto čísle byla malá galerie sportu a sloupek o STM.

Více článků se také pohybovalo v sovětských tématech nebo aktualitách.

Poslední strana patřila komiksu s názvem Podivuhodné příběhy Barona Prášila. Ilustrace je barevná, autorem obrázků je malíř a grafik Emil Kotrba.⁵⁵

Únorové číslo plyně navazuje na lednové vydání.

⁵⁴ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (2), str. 2.

⁵⁵ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (2).

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	6
Počet stran s obsahem mimo rubriky	8
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	5
Články s pionýrskou tematikou	1
Žánrové kategorie	hádanky, luštění a pokusy (9), zajímavostí (5), povídky (4), aktuality (3), obrázkové texty (3) a básničky (2)

Tabulka č. 3- deskripce Ohníčku, únorové číslo (2), 1958

Březnové číslo

Titulní strana březnového vydání má v názvu časopisu novou barvu. Písmenka jsou stále červená a modrá, žlutá se ale změnila na oranžovou. Na obrázku titulní strany se nachází jarní krajina, dominantou je rybník.

Barva březnového vydání je tyrkysová stejně jako v lednovém čísle. Poměr barevných a černobílých stran zůstává taktéž zachovaný, stejně jako mezititulky, číslování stran i počet sloupců.

Březnové vydání obsahuje všechny stálé rubriky a jsou stále ve stejném poměru, šest stran obsahu s rubrikami, osm stran tvoří obsah mimo rubriky. Nachází zde malá galerie sportu i STM. Toto vydání netvoří tedy z hlediska grafiky a rubrik nic anomálního, pokračuje v modelu předchozích vydání.

Sovětských témat se objevilo méně a pionýrské téma se objevilo jednou, stejně jako u předchozích čísel.

Poslední strana patřila opět komiksu *Podivuhodné příběhy barona Prášila*.⁵⁶ Březnové číslo pokračuje v modelu předchozích dvou vydání.

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	6
Počet stran s obsahem mimo rubriky	8
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	3
Články s pionýrskou tematikou	1
Žánrové kategorie	hádanky, luštění a pokusy (9), zajímavosti (6), aktuality (4), básničky (3), povídky (3), obrázkové texty (3), dopisy čtenářů (2)

Tabulka č. 4- deskripce Ohníčku, březnové číslo (3), 1958

⁵⁶ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (3).

Dubnové číslo

Úvodní strana tohoto vydání má oranžovočervené okraje s bílými obrysy usměvavých dětských hlav. Na středu strany je aprílový obrázek s otočeným sluníčkem, nanuku ve trávě, sněhulákovi s deštníkem nebo čokoládou na stromech. Celý obrázek ukazuje aprílové počasí, je zde vyobrazen sníh, slunce, mrak, měsíc i déšť.

Dominantní barvou dubnového čísla je broskvově oranžová. Poměr barevných a černobílých stran s barevnými prvky zůstává stejný jako u předchozích měsíců, stejně jako počet sloupců. Mezititulky jsou zde zastoupeny, ale v menší míře než u předchozích vydání.

V dubnovém čísle se zvýšil počet stran mimo rubriky. Rubrika *Domovem i cizinou* nese aprílový název s přesmyčkami, jmenuje se *Docinou i mozivem*. Nenachází se zde rubrika *Po ždibci smíškům, kutilům, bystrouškům*, jsou zde obsaženy hádanky a vtipy, které do této rubriky náleží, nemají však žádný název. V tomto čísle se nenachází STM a dopisy čtenářů jsou taktéž uvedeny bez zavedeného názvu *Ptejte se – odpovíme*. Malá galerie sportu je zde obsažena.

Největší počet textů zaujímaly články s nadsázkou, vyskytovaly se hyperboly⁵⁷.

Na poslední straně se nacházel komiks *Podivuhodné příběhy barona Prášila*. Příběh končí nečekaně, komiks lze tedy označit za anekdotu, obsahuje nečekanou vtipnou pointu na konci.⁵⁸

Dubnové číslo bylo velmi netypické. Zachovalo si jednotnou grafickou podobu, články však byly naprosto odlišné, ironické a rubriky nepokračovaly v předchozím modelu.

⁵⁷ Hyperbola je druh tropu, tedy přenášení významu z původního objektu na jiný; v takovém článku se nachází nadsázka, autor zveličuje vybranou skutečnost.

⁵⁸ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (4).

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	4
Počet stran s obsahem mimo rubriky	10
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	3
Články s pionýrskou tematikou	1
Žánrové kategorie	ve shodném počtu povídky a hádanky, luštění a pokusy, zajímavosti (5), obrázkové texty (3), dopisy čtenářů (2), básnička (1), aktualita (1), pohádka (1)

Tabulka č. 5- deskripce Ohníčku, dubnové číslo (4), 1958

Květnové číslo

Obálka květnového čísla má po okrajích červený ovál, ve kterém se nachází název časopisu, kresba májového průvodu a část básně Jaroslava Seiferta *Májová krajina*.

Červená barva pak pokračuje jako hlavní barva květnového vydání. Poměr barevných a černobílých stran s červenými prvky zůstává dále zachovaný, stejně jako počet sloupců. Titulky jsou různorodé, jsou psané různými fonty a mezititulky se nově neobjevují.

Počet stran mimo rubriky se zachoval obdobně jako v dubnovém čísle, některé rubriky se zmenšily ze dvoustrany na jednu stranu. Například Domovem i cizinou nahradila druhou stranu povídka První máj 1890 v Bratislavě. Všechny rubriky jsou zde zachovány, pouze zabírají menší prostor. STM i malá galerie sportu se v tomto čísle nachází. Na posledních stranách také redakce odhaluje chytáky, které se objevily v dubnovém čísle. Rubrika *Pro zvědavé i pro zvidavé* si zachovává stejný název, redakce však v úvodu uvádí, že na dopisy čtenářů odpovídá Živáček.

Sovětská i pionýrská tematika se objevila ve stejném poměru, ve dvou článcích. Velká část témat se věnovala dělníkům a májovému průvodu.

Poslední strana navazuje na Podivuhodné příběhy barona Prášila.

Květnové číslo z hlediska grafiky zůstává ve stejném modelu, mění poměr stran s rubrikami, ty jsou zachované, ale dostávají menší prostor. Také články se sovětskou tematikou početně klesají.⁵⁹

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	5
Počet stran s obsahem mimo rubriky	9
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	2
Články s pionýrskou tematikou	2
Žánrové kategorie	povídky (6), zajímavosti (4), dopisy čtenářů (4), ve stejném poměru aktuality a obrázkové texty (3), hádanky (2), báseň (1), píseň (1)

Tabulka č. 6- deskripce Ohníčku, květnové číslo (5), 1958

⁵⁹ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (5).

Červnové číslo

Obálka časopisu pokračuje v předchozím modelu. Název časopisu zůstává zachován, na titulní straně je kresba Prašné brány.

Hlavní barvou je v tomto čísle červenohnědá, poměry barevných a černobílých stran jsou stejné, text je rozdělen do tří sloupců. Titulky jsou různorodé, mezititulky se neobjevují.

V tomto čísle se objevují všechny rubriky, včetně STM a malé galerie sportu. Rubrika *Pro zvědavé i pro zvidavé* se zde jmenuje *Pro zvědavé pro zvidavé*, z názvu se vytratilo písmenko *i*, obsah zůstává stejný. Také rubrika s dotazy čtenářů se nově jmenuje *Ptejte se Živáčka – Živáček odpoví*. Poměr stran s rubrikami a bez rubrik zůstává zachovaný z minulého měsíce, tedy 5:9.

Dvě sovětská témata byla obsažena ve člancích.

Poslední strana navazuje na Podivuhodné příběhy barona Prášila.

Červnové vydání z hlediska grafiky, rubrik a textových žánrů pokračuje v předchozím modelu. Od ledna se počet stran mimo rubriky zvýšil o jednu stranu a názvy dvou rubrik se změnilo, ne však nijak výrazně, aby to ovlivnilo orientaci v periodiku, obsah rubrik zůstává totožný. Nově se v tomto čísle nachází Malá reportáž Ohníčku. Celému vydání dominuje téma Prahy a českých památek. Nově se zde objevila reportáž.⁶⁰

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	5
Počet stran s obsahem mimo rubriky	9
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	2
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	zajímavosti (13), hádanky, luštění a pokusy (5), povídky a básně ve stejném počtu (3), obrázkové texty (3), ve stejném počtu dopisy čtenářů a hádanky (2), reportáž (1) a pohádka (1)

Tabulka č. 7- deskripce Ohníčku, červnové číslo (6), 1958

⁶⁰ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (6).

Červencové číslo

Obálka červencového čísla má stejnou podobu jako předchozí, dominantou je kresba domorodce afrického kmenu Topé – Tope, na tuto kresbu navazuje pověst z Konga na straně 3.

Barvou tohoto vydání je zelená, sloupce a titulky pokračují ve stejném modelu. Mezititulky se opět neobjevují. Poměr černobílých a barevných stran s barevnými prvky zůstává zachován.

V červencovém vydání jsou obsaženy všechny rubriky. Nenachází se zde však Soutěž tvořivosti mládeže, v tomto měsíci soutěž ukončila. Malá galerie sportu zde obsažena je. Názvy rubrik navazují na předchozí číslo, poměr stran s obsahem rubrik a mimo rubriky taktéž navazuje ve stejném poměru z předchozího čísla.

Sovětské a pionýrské téma obsahovaly vždy dva články.

Poslední strana pokračuje v příběhu barona Prášila.

Graficky i z hlediska rubrik vydání pokračuje v předchozím modelu. Z hlediska textových žánrů se pomalu mění, přibývá zajímavostí, ubývá aktualit a rubriky se zmenšují na menší prostor. Sovětská a pionýrská tematika se pohybuje od prvního čísla zhruba ve stejném počtu.⁶¹

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	5
Počet stran s obsahem mimo rubriky	9
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	2
Články s pionýrskou tematikou	2
Žánrové kategorie	zajímavosti (11), ve stejném počtu básničky a hádanky (6), obrázkové texty (5), povídky a dopisy čtenářů (3), aktualita (1), písnička (1), pověst (1)

Tabulka č. 8- deskripce Ohníčku, červencové číslo (7), 1958

⁶¹ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (7).

Srpnové číslo

Na první straně srpnového vydání se nachází humorná kresba ke knize Kocourkov, obálka se zachovává stejný model a vzhledově navazuje na minulá čísla.

Hlavní barvou tohoto čísla je modrá barva. Mezititulky, počet sloupců a poměr stran zůstává totožný s předchozím vydáním.

V tomto čísle chybí rubrika *Po ždibci smíškům, kutilům, bystrouškům*. Nově se zde objevil sloupek *Slovo děvčátkům*, ve kterém se píše o potřebné čistotě a upravenosti dívek a do budoucna slibuje pokračování, ve kterém bude Živáček dávat děvčatům tipy na upravený vzhled. V tomto vydání je obsažena malá galerie sportu.

Žánrově se srpnový Ohníček skládal nejvíce ze zajímavostí (8), povídek (4), aktuality (3), básničky (3), ve stejném počtu dotazy čtenářů a obrázkové texty (3), pohádka (1), sloupek (1) a písnička (1). Hádanky se neobvykle v tomto čísle neobjevují, patří totiž pod rubriku *Po ždibci smíškům, kutilům, bystrouškům*, která v tomto čísle chybí. Sovětská tematika je přítomná v jednom článku, pionýrská v žádném.

Poslední strana patří příběhům barona Prášila.

V tomto vydání chyběla jedna stálá rubrika, graficky pokračuje v zavedeném modelu. Nově přibyl sloupek *Slovo děvčátkům*.⁶²

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	5
Počet stran s obsahem mimo rubriky	9
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	1
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	zajímavosti (8), povídky (4), aktuality (3), básničky (3), ve stejném počtu dotazy čtenářů a obrázkové texty (3), pohádka (1), sloupek (1), písnička (1)

Tabulka č. 9- deskripce Ohníčku, srpnové číslo (8), 1958

⁶² OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (8).

Zářijové číslo

Obálka tohoto čísla je modře lemovaná, název a barevné provedení názvu zůstává zachované, uprostřed se nachází kresba podzimní krajiny a lidé, kteří pouští draka.

Barva tohoto vydání je světle hnědá, rozdělení strany je opět na tři sloupce, titulky jsou různorodé a mezititulky se zde nenachází.

V tomto čísle pokračují všechny stálé rubriky, včetně malé galerie sportu a sloupku *Slovo děvčátkům*. Poměry stran zůstávají totožné.

Toto vydání bylo z hlediska textových žánrů rozmanité, dále obsahovalo jedno sovětské téma a pionýrské žádné.

Podivuhodné příběhy barona Prášila se rozprostírají přes poslední stranu.

Vydání v září pokračovalo v předchozím modelu, neobjevil se žádný nový prvek.⁶³

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	5
Počet stran s obsahem mimo rubriky	9
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	1
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	hádanky, luštění a pokusy (9), zajímavosti (7), ve stejném počtu básničky a aktuality (5), obrázkový text (5), povídky (3), dopisy čtenářů (2), sloupek (1), pohádka (1)

Tabulka č. 10- deskripce Ohníčku, zářijové číslo (9), 1958

⁶³ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (9).

Říjnové číslo

Obálka říjnového čísla má červeno – modré lemování a uprostřed kresbu chlapce, který dává najíst koním v ohradě.

Barva tohoto čísla je oranžová, poměr stran z hlediska barev zůstává původní. Počet sloupců se v tomto čísle výrazně mění, většina stran vychází ze dvou sloupců, některé strany zůstávají zachovány na tři sloupce.

V popisovaném vydání se nachází všechny stálé rubriky, *Slovo děvčátkům* radí mladým dívkám, aby se myly ve studené vodě a vydržely co nejdéle se nemalovat, aby jejich plet' zůstala co nejdéle mladá. Poměr stran z hlediska obsahu rubrik zůstává zachován.

Malá galerie sportu se v tomto čísle nachází. Dva články se týkaly pionýrských témat, čtyři sovětských.

Poslední strana pokračuje v příbězích barona Prášila.

Výrazná změna tohoto vydání spočívá se sloupcích, některé předchozí vydání občas sloučily dva sloupce do jednoho, nestávalo se to však často a změna nebyla nijak výrazná natolik, aby si této změny běžný čtenář všimnul.⁶⁴

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	2–3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	5
Počet stran s obsahem mimo rubriky	9
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	4
Články s pionýrskou tematikou	2
Žánrové kategorie	zajímavosti (7), hádanky, luštění a pokusy (5), povídky (4), aktuality a ve stejném počtu obrázkové texty (4), dopisy čtenářů (2), pohádka (1), sloupek (1), píseň (1).

Tabulka č. 11- deskripce Ohníčku, říjnové číslo (10), 1958

⁶⁴ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (10).

Listopadové číslo

Na titulní straně se nachází kresba s věnováním dětem. Poprvé se na titulní straně nachází text,⁶⁵ název časopisu není barevný a má pouze černé obrysy. Pozadí černé kresby je zelená.

Červená je dominantní barvou listopadového vydání. Sloupce zůstávají totožné s předchozím číslem, některé strany jsou rozděleny do dvou sloupců, jiné od tří. Titulky jsou různé, mezititulky nejsou obsaženy. Poměr stran se nemění jak z hlediska grafiky, tak z hlediska rubrik.

Mezi rubrikami chybí *Po ždíbci smíškům, kutilům, bystrouškům*. Obvyklý obsah této rubriky jsou hádanky, básničky, přesmyčky, obrázky a křížovky. Část z nich, konkrétně dvě básničky, písnička a obrázkový text, jsou obsaženy na obvyklé straně, nenesou však žádný název. Ostatní rubriky si zachovávají stejný prostor, obsah i umístění. Nově se na straně 15 nachází soutěž Ohníčku *Kdo to ví- odpoví*, kde děti soutěží odpovědí na danou otázku. Sloupek *Slovo děvčátkům* se v listopadovém čísle neobjevuje, malá galerie sportu ano.

Sovětské články jsou zde tři, pionýrské dva. V tomto čísle nejsou žádné hádanky, pokusy a křížovky.

Poslední strana pokračuje v příbězích barona Prášila, ale z původní čtyř řádků obrázků se stávají pouze tři a jsou ve větším formátu.

Titulní strana je netypická, název časopisu není barevný, ostatní nástroje nejsou ničím odlišně od předchozích vydání. Chybí zde sloupek *Slovo děvčátkům* a rubrika *Po ždíbci smíškům, kutilům, bystrouškům*. Změnil se také vzhled poslední strany, příběhy barona Prášila mají graficky odlišně rozvrženou stránku.⁶⁶

⁶⁵ Přírodu obdivuj vždy a všude.

⁶⁶ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (11).

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	2–3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	5
Počet stran s obsahem mimo rubriky	9
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	3
Články s pionýrskou tematikou	2
Žánrové kategorie	zajímavosti (7), básničky (6), ve stejném počtu aktuality a povídky (3), obrázkové texty (3) a dopisy čtenářů (1)

Tabulka č. 12- deskripce Ohníčku, listopadové číslo (11), 1958

Prosincové číslo

Prosincový Ohníček už opět nese barevná název s kresbou vánočních trhů uprostřed. Okraje jsou lemovány modrým pruhem s vločkami sněhu. Modrá barva zobrazuje chlad, celkově ladí s grafickým zpracováním přední strany.

Rozvržení stran je různé, dělí se na dva nebo tři sloupce. Barvou je broskvově oranžová, stejně jako u dubnového vydání. Titulky mají různé fonty, mezititulky se neobjevují. Poměr stran z hlediska grafiky i obsahů rubrik se nemění.

Všechny stálé rubriky jsou zachovány, v tomto čísle je opět obsažen sloupek *Slovo děvčátkům* a rubrika *Po ždíbci smíškům, kutilům, bystrouškům*.

Velké množství článků patřilo vánočním tématům a přáním. Nacházel se zde jeden pionýrský článek.

Na poslední straně se nacházel komiks barona Prášila.

Celé číslo se orientovalo spíše na lehčí témata, jako jsou Vánoce, zimní příroda nebo hračky. V tomto vydání se objevily hned čtyři pohádky a rozměrově se rozprostíraly přes jednu dvojstranu.⁶⁷

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	2–3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	5
Počet stran s obsahem mimo rubriky	9
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	0
Články s pionýrskou tematikou	1
Žánrové kategorie	zajímavosti (6), aktuality (5), povídky (4), pohádky (4), ve stejném množství hádanky, luštění a pokusy, básně (3), obrázkové texty (3) a dopisy čtenářů (2), sloupek (1)

Tabulka č. 13- deskripce Ohníčku, prosincové číslo (12), 1958

⁶⁷ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (12).

6.2 Grafický vzhled

Na úvodní straně se vždy nacházel název časopisu a uprostřed kresba, dvakrát fotografie. Obsah obrázku se většinou vztahoval k danému měsíci, název časopisu zůstal totožný kromě listopadového vydání, kdy měl kvůli kresbě pouze černé obrysy. Z hlediska barvy se název změnil pouze v jedné barvě, a to ze žluté na oranžovou. Tato změna nebyla nijak výrazná, název zůstal dále stejně umístěný a ostatní barvy zůstaly zachovány.

Časopis má formát A4 na výšku, je číslovaný vždy na vnějších okrajích stránky. Co se týká vzhledu stran, periodikum bylo rozděleno na barevné strany a na černobílé strany s barevnými prvky. Tyto prvky byly vždy v jedné barvě, která byla dominantní popisovanému vydání. Každé číslo mělo svou barvu, některé měsíce se opakovaly. Byla to modrá, červená, broskvově oranžová, červenohnědá, zelená, hnědá, oranžová a tmavě červená. Barvy se tedy lišily i v odstínech. Sledovala jsem vývoj poměru stran. Po celý rok vydávání zůstaly strany rozděleny na polovinu černobílých a polovinu barevných.

V prvním čtvrtletí jsou ve člancích obsaženy mezititulky, postupně se jejich výskyt redukuje, ke konci roku se už vůbec neobjevují. Rozvržení strany je do tří sloupců, postupně se zmenšoval do dvou sloupců. Změna byla pomalá, ke konci roku se vydání téměř půlila na strany se dvěma a třemi sloupci.

Na obrázcích se často nachází vojáci, příroda, zvířata a pokud jsou vyobrazeny děti, mají na sobě pionýrský kroj.

6.3 Stálé rubriky

První rubrika v periodiku je *Domovem i cizinou*. Lednové, únorové a březnové vydání osmého ročníku se tato rubrika umísťovala přes dvě strany. V těchto měsících sem patřila i *Malá galerie sportu*, od dubnového vydání se sportovní galerie přesunula na předposlední a poslední stranu. V dubnovém čísle se rubrika jmenovala aprílově *Docinou i mozivem*. Od května se zmenšila pouze na jednu stranu, a naopak přibylo okénko *Malá reportáž Ohníčku*, to se objevilo pouze v květnovém vydání.

Druhá rubrika se nazývá *Pro zvědavé i zvidavé*. V lednovém, únorovém, březnovém a dubnovém vydání se nacházela na straně 10 a 11. V dubnovém vydání vyšla aprílově, podobně jako *Domovem i cizinou* a nesla název *Aprílově pro zvědavé Aprílově pro zvidavé*. Od května se z názvu vypustilo „i,“ nově se tedy jmenovala *Pro zvědavé Pro zvidavé* a přesunula se na stranu 12 a 13. Od říjnového čísla se název transformoval na původní *Pro zvědavé i pro zvidavé*. Do této rubriky patřily i dotazy čtenářů s názvem *Ptejte se – odpovíme*,

od června se jmenovaly *Ptejte se živáčka – živáček odpoví*. Sem čtenáři zasílali své dotazy, tématy byl většinou zeměpis, vesmír, radioaktivita a psychologie. V aprílovém vydání⁶⁸ vyšly smyšlené dopisy, jeden s tématem o využití atomové energie pro vaření a druhý o tom, zda se Země jednou přiblíží ke Slunci. V květnovém vydání pak redakce přiznala, že tyto dotazy od fiktivních autorů J. Zvěďávka a O. Zvídavé byly smyšlené.

Po ždibci smíškům, kutilům, bystrouškům byla další rubrika, která se nacházela na straně 14. Jednalo se o tvořivý oddíl, nacházely se v něm přesmyčky, hádanky, návody, luštění s čísly, křížovky, anekdoty a rébusy. Tato rubrika vycházela nepravidelně, v dubnovém čísle se nacházely hádanky a vtipy, nenesly však žádný název. V prázdninových číslech, tedy červenci a srpnu, rubriku nahradila soutěž *Kdo to ví – odpoví*. Tato soutěž vyšla i v listopadovém čísle. Září, říjen a prosinec vyšly opět s rubrikou *Po Ždibci smíškům, kutilům, bystrouškům*.

Další rubrikou byla *Soutěž tvořivosti mládeže*⁶⁹, kam děti zasílaly své dotazy týkající se recitační soutěže a redakce jim dávala tipy na skvělý přednes. *Soutěž tvořivosti mládeže* se neobjevila v aprílovém vydání, v květnu a červnu opět vyšla, a od září už dále nepokračovala. Místo ní od září vychází sloupek *Slovo děvčátkům* vyjma listopadového čísla, kde se na daném místě nachází zmíněná soutěž *Kdo to ví – odpoví*.

Rubriky Ohníčku byly jednotné, vycházely pravidelně. V tabulce č. 1 jsou uvedeny všechny rubriky, které vycházely pravidelně. Měly malé odchylky, například v dubnovém čísle nevyšly všechny, některé se transformovaly, jiné změnily název nebo rozložení přes více či méně stran. Dohromady ale tvořily jednotný koncept, a všechny uvedené odchylky nejsou příliš významné, aby se mohly označit za nestálé nebo nejednotné. Obsahem odpovídaly přímo úměrně cílové skupině a graficky byly laděny do jednotné podoby. Hůře šly rozlišit povídky, které začínaly jako černobílá strana a pokračovaly na další straně jako barevně. Textově lze návaznost odvodit, vizuálně se čtenáři orientuje hůře. Oproti tomu se celý ročník zachovala jednotná skladba barevných a černobílých stran, což dohromady tvořilo jeden koncept.

⁶⁸ Viz obrázek č. 1

⁶⁹ Dále zkratka STM

6.4 Textové žánry

U článků se neobjevují tzv. hard news, texty jsou spíše uvedeny větou, případně více větami.⁷⁰ Většina článků má úvod, podstatné informace neobsahuje hned v první větě.

Nejvíce článků patřilo zajímavostem, dále povídkám, hádankám a pokusům, aktualitám. Básničky byly nejvíce obsaženy na začátku a na konci roku. Odchytkou je dubnové vydání, které nejvíce článků věnuje aprílovým žertům a vymyšleným zprávám. Od květnového vydání se objevují v malém množství žánry jako je pohádka, pověst, písnička a od září sloupek. V prosincovém vydání, které se tematicky věnovalo nejvíce Vánocům, bylo obsaženo nejvíce pohádek.

6.5 Charakteristika ročníku a sovětská tematika

Tematicky je tento ročník velmi rozmanitý. Autoři často ve svých člancích připomínali různá výročí a přikládali k nim fotografie. Články se pohybují v oblastech zeměpisu, přírodovědě, válkách, letadlech, továrnách, práce, vesmíru a pokrocích. Povídky jsou zde různého charakteru, většinou jsou přeloženy od zahraničních autorů. Často se ve člancích objevovaly následující země – Japonsko, Čína, Sovětský svaz, Korea, v menší míře Německo, Anglie, Maďarsko a také Amerika, která byla v textu většinou spojována s válkou a prosazováním obchodních zájmů petrolejových společností.

Sovětská témata patřila spíše k aktualitám a zajímavostem, povídky byly neutrální, občas se v některé psalo o Rusku a ruských vojácích. V průběhu ročního vydávání se s menšími odchylkami udržovalo psaní o sovětských tématech do pěti témat na vydání.

Většina čísel obsahovala více stran mimo rubriky. První tři měsíce ročníku patřilo šesti stranám obsahu rubrik, osm stran obsahu mimo rubriky. Další měsíce se poměr změnil na 5:9 a v těchto proporcích pokračoval až do konce roku. Strany, které obsahovaly články mimo rubriky, byly většinou zaplněny povídkami.

Na poslední straně se kromě lednového vydání nacházel komiks Podivuhodné příběhy barona Prášila.

⁷⁰ Viz obrázek č. 7

7 Deskripce Ohníčku – ročník 1968

7.1 Základní informace o ročníku

Jednalo se o osmnáctý ročník tohoto časopisu. Vycházel od září do srpna, tedy ve školním roce. Cena jednoho vydání byla 1 Kčs. Jeho formát je na výšku, poslední strana je vždy orientovaná na šířku. Název je umístěný v horní části obálky, na úvodní straně se kromě názvu nachází cena, ročník, vydavatel a číslo vydání. Barevně se od ročníku 1958 liší. Změnil se typ písma, název obsahuje žluté čtverce s černými písmeny a růžové čtverce s bílými písmeny. Z červené, modré a oranžové barvy se vzhled názvu transformoval do žluté a růžové. Tři vydání tohoto ročníku změnilo čtverce na modrou a zelenou barvu. Žlutá se nemění.⁷¹ Ani v tomto ročníku se neobjevuje obsah, který by odkazoval na příslušné strany.

Popis minulého ročníku začínal lednem, nyní začnu zářím, protože časopis vycházel ve školním roce od září do srpna. Začínám tedy vždy od prvního vydání daného ročníku.

Název	Ohníček, měsíčník československých dětí
Ročník	osmnáctý
Odpovědný redaktor	Jiří Binek
Stálé rubriky	Co, kdy, kde/Bude vás zajímat, že... Zvědavým a zvědavým Píše nám Pět'a Popleta z Popletova Mikulášovy patálie (dobrodružný román) Malý Vinnetou (komiks)
Počet stran	16
Vydavatel	Československý svaz mládeže – Mladá fronta
Způsob distribuce	Poštovní novinová služba
Cena	1 Kčs

Tabulka č. 14- Základní informace o osmnáctém ročníku, 1967

⁷¹ Viz obrázek č. 8

Zářijové číslo

V horní části úvodní strany se nachází název časopisu s dalšími údaji, zbytek strany zabírá barevná kresba slunce a dětí, které si hrají a dohlíží na ně andělé.

Zachoval se model černobílých a barevných stran. Polovina periodika má barevné strany, polovina je černobílá s barevnými prvky. Dominantní barva zářijového vydání je světle modrá, strana je rozdělena do tří sloupců, některé stránky do dvou. Titulky se u článků liší, nemají jednotný font, ani barvu.

Vydání obsahuje všechny stálé rubriky. Strany jsou rozděleny na polovinu s obsahem rubrik a mimo rubriky. V pořadí první rubrika se nazývá *Bude vás zajímat, že...* a nachází se v ní články o aktuálním dění. *Zvědavým a zvidavým* obsahově navazuje na ročník 1958, pouze se změnil název z původního *Pro zvědavé i pro zvidavé* a přesunula se ze strany 12 na stranu 10. Nově se v tomto čísle píše o *Schránce nápadů*, kam redakce umístí každý měsíc fotografii a čtenáři budou zasílat humorné komentáře, nejlepší redakce otiskne.

V tomto čísle se objevují žánry, které nejsou obsaženy v žádném předchozím vydání. Jsou to vtipy, přísloví, dobrodružný román a recepty. Nachází se zde i více obrázků a kratších článků. Je zde obsažena *Tečkovací hra*, která podle náhodných teček sdělí vždy čtenáři nahodilé řešení na položenou otázku. Tyto otázky se podle popisu v úvodu budou každé vydání měnit a hra bude na pokračování. Jednou se ve článku píše o Sovětském svazu.

Na poslední straně se nachází komiks Robot Miki od výtvarníka Zdeňka Milera. Tato strana je orientovaná na šířku.

V tomto vydání se nachází nové textové žánry, články se zmenšily a je jich zde obsaženo více. Strany jsou vizuálně zajímavější díky většímu počtu obrázků a grafických prvků. Poslední strana patří komiksu, stejně jako v osmém ročníku.⁷²

⁷² OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (1).

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	2–3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	7
Počet stran s obsahem mimo rubriky	7
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	1
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	zajímavosti (19), vtipy (14), přísloví (7), hádanky, luštění a pokusy (6), obrázkové texty (7), aktuality a povídky (3), pohádka (1) dobrodružný román (1), recept (1)

Tabulka č. 15- deskripce Ohníčku, zářijové číslo (1), 1967

Říjnové číslo

Obálka říjnového čísla nese název časopisu v horní části a uprostřed je umístěna fotografie srnce v lese. Barevně zůstává název zachován v růžové a žluté barvě.

Barva tohoto vydání je sytě oranžová. Poměry stran zůstávají zachovány, stejně jako titulky a rozdělení stran do sloupců.

Taktéž poměry stran z hlediska rubrik pokračují v předchozím modelu. Rubriky jsou v tomto čísle obsaženy všechny. Rubrika na straně 2 se v tomto čísle nazývá *Co – kdy – kde* a mimo jiné obsahuje adresy sovětských dětí, se kterými mohou čtenáři navázat kamarádství prostřednictvím dopisů. Na této straně se nachází články připomínající 50. výročí Velké říjnové socialistické revoluce.

Díky připomenutí revoluce se čtyři články věnují sovětským tématům. V tomto čísle se nachází *Tečkovací hra*.

Na poslední straně se nachází komiks Robot Miki.

Toto číslo je graficky zpracované stejně jako zářijové číslo, obsahuje více textových žánrů a více článků o Sovětském svazu.⁷³

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	2–3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	7
Počet stran s obsahem mimo rubriky	7
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	4
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	vtipy (12), zajímavosti (10), obrázkové texty (9), hádanky, luštění a pokusy (6), ve stejném počtu aktuality a povídky (4), básničky (2), recept (1), dobrodružný román (1) a inzerát (1)

Tabulka č. 16- deskripce Ohníčku, říjnové číslo (2), 1967

⁷³ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (2).

Listopadové číslo

Rozvržení titulní strany zůstává zachováno, uprostřed se nachází obrázek Zdeňka Buriana k povídce „Ztroskotání lodi.“

Barvou, která doplňuje černobílé strany, je v tomto vydání limetkově zelená. Poměry z hlediska barev se nemění, všechny strany jsou rozděleny do tří sloupců, pouze strana č. 2 se má sloupce čtyři. Titulky se nesjednocují ani v tomto čísle.

Strany s obsahem rubrik jsou rozděleny na polovinu vůči stranám mimo rubriky. Rubrika na straně 2 se v tomto čísle jmenuje *Bude vás zajímat, že...*, stejně jako v prvním vydání tohoto ročníku. Všechny stálé rubriky jsou v tomto čísle obsaženy, Píše nám *Péťa Popleta z Popletova* se nachází na obvyklé straně a obsahově navazuje na předchozí čísla, název rubriky se na uvedené straně nenachází.

V tomto čísle se nachází větší množství článků proto, že je strana č. 2 rozdělena do čtyř sloupců místo tří a texty jsou krátké. Pionýrské téma se v tomto čísle nevyskytuje, sovětské jednou.

Na poslední straně je komiks Robot Miki.

V tomto vydání chybí jeden název rubriky, ale její obsah je zachován. Periodikum je rozděleno do tří sloupců, jedna strana má sloupce čtyři.⁷⁴

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	7
Počet stran s obsahem mimo rubriky	7
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	1
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	zajímavosti (20), vtipy (17), aktuality a stejný počet hádanek, luštění a pokusů (9), obrázkový text (7), ve stejném počtu povídky a básničky (3), pohádka (1), dobrodružný román (1), recept (1), reportáž (1)

Tabulka č. 17- deskripce Ohníčku, listopadové číslo (3), 1967

⁷⁴ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (3).

Prosincové číslo

Obálka prosincového čísla není vánoční, ani třetí číslo tohoto ročníku nevykresluje nic typického pro konkrétní měsíc. Na titulní straně se nachází komiks Josefa Lady.

Barvou prosincového čísla je fialová, titulky se různí. Strana je rozdělena do tří sloupců, první rubrika, která se v tomto vydání jmenuje *Co – kdy – kde – nač a proč...* a rubrika *Píše nám Pěťa Popleta z Popletova* má sloupce čtyři.

Strana č. 15 nahrazuje rubriku s hádankami a luštěním soutěží. Stran s obsahem mimo rubriky je tedy o jednu více.

Je zde obsažena tečkovací hra a jedenkrát zmíněn Sovětský svaz.

Na poslední straně je komiks s Robot Miki.

Toto číslo si jako celek zachovává model z přechozích vydání, odchylkou je rozdělení dvou stran do čtyř sloupců, ostatní strany jsou původní.⁷⁵

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3–4
Počet stran s obsahem stálých rubrik	6
Počet stran s obsahem mimo rubriky	8
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	1
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	vtipy (17), aktuality (12), zajímavosti (6), povídky (3), stejný počet básní, obrázkových textů a hádanek, luštění a pokusy (2), a ve stejném množství dobrodružný román, dopis čtenářů, pohádka, sloupek, píseň, soutěž (1)

Tabulka č. 18- deskripce Ohníčku, prosincové číslo (4), 1967

⁷⁵ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (4).

Lednové číslo

Na obálce se nachází ilustrace k povídce, netýká se ničeho typického pro leden. Vizuální složka názvu a umístění se nemění.

Dominantní barvou je oranžová. Poměr stran se nemění. Titulky jsou různé, všechny strany jsou rozděleny do tří sloupců. Mezititulky se v lednovém ani předchozím vydání tohoto ročníku nevyskytují.

V pořadí první rubrika se nazývá *Co – kdy – kde – nač a proč...*, stejně jako v předchozím vydání. Rubrika *Zvědavým i zvidavým* se v tomto čísle nazývá *Všechno, co je tady, slečnám i pánům dohromady!* a je obsahově totožná s původní rubrikou, včetně umístění. Ostatní rubriky zůstávají beze změn, poměry stran se upravily zpět do původního poměru, v čísle se nevyskytovala soutěž Ohníčku.

Mezi hádankami na straně 15 se nachází článek o sbírání poštovních známek, tento žánr jsem nezařadila do žádné kategorie, protože se jedná o ceník alb a publikací vztahujících se ke sběru známek. Jeden článek se věnuje sovětskému tématu.

Toto vydání je v pořadí čtvrté v ročníku, jeho první rubrika měla v průběhu pěti čísel čtyři názvy. Jedna rubrika změnila název v tomto vydání. Poměr stran s obsahem rubrik a mimo rubriky se navrátil do původního vzorce.⁷⁶

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	7
Počet stran s obsahem mimo rubriky	7
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	1
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	zajímavosti (18), vtipy (13), obrázkové texty (6), aktuality (4), povídky a ve stejném počtu básničky, hádanky, luštění a pokusy (3), ve stejném počtu písně, pohádky, reportáže, sloupek (1)

Tabulka č. 19- deskripce Ohníčku, lednové číslo (5), 1968

⁷⁶ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (5).

Únorové číslo

Název únorového Ohníčku změnil růžové čtverce na zelené a uprostřed se nachází krátký komiks beze slov.

Černobílé strany tohoto čísla doplňuje modrá barva a jsou přesně na polovinu vůči barevným stranám. Titulky a mezititulky se nemění. Strany jsou primárně rozděleny na tři sloupce, některé strany mají dva nebo čtyři sloupce.

Poměr stran obsahu rubrik zůstává stejný. Rubrika na straně 2 se jmenuje *Kdo – co – o kom – o čem*. Rubrika *Všechno, co je tady, slečnám i pánům dohromady!* se vrací ke svému původnímu názvu s úpravou *Zvědavým – Zvidavým*.

Na poslední straně se nachází komiks Robot Miki.

Odlišný je název časopisu na úvodní straně, místo růžové barvy je zde použita zelená. Kromě tohoto jevu se sledované skutečnosti nemění.⁷⁷

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	7
Počet stran s obsahem mimo rubriky	7
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	0
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	vtipy (11), hádanky (8), aktuality (7), obrázkový text (6), povídky (3), pohádky (2) a ve stejném počtu píseň, dobrodružný román a báseň (1)

Tabulka č. 20- deskripce Ohníčku, únorové číslo (6), 1968

⁷⁷ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (6).

Březnové číslo

V názvu sedmého čísla jsou použity modré čtverce místo růžových. Na středu obálky se nachází fotografie tygra.

Dominantní barva je v tomto případě jasně zelená. Strany jsou rozděleny do tří sloupců a poměr stran zůstává zachován jak z hlediska barevných stran, tak i rubrik.

Rubrika na straně 2 se jmenuje shodně s předchozím číslem, nese název *Kdo – co – o kom – o čem* a následující rubrika opět nese název *Všechno, co je tady, slečnám i pánům dohromady*.

Redakce otiskla vlastní článek založený na dopisech čtenářů, které jim chodily do redakce, ale dopisy už nezveřejňují jako v osmém ročníku. Příjemci si podle jejich slov přejí písničky, takže redakce slibuje minimálně jednu píseň na vydání. Nezařazeným textem je vzkaz pro sběrače známek. Jeden článek se zmiňuje ve prospěch Sovětského svazu.

Poslední strana pokračuje v komiksu Zdeňka Milera.

Jedna rubrika tohoto vydání má odlišný název, graficky je odlišný název časopisu. V březnovém vydání se nenachází aktualita a je zde obsaženo velké množství obrázků.⁷⁸

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	7
Počet stran s obsahem mimo rubriky	7
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	1
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	zajímavosti (20), obrázkové texty (15), vtipy (10), hádanky a pokusy (4), povídky (3), písně (2), a ve stejných počtech pohádka, sloupek, dobrodružný román (1)

Tabulka č. 21- deskripce Ohníčku, březnové číslo (7), 1968

⁷⁸ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (7).

Dubnové číslo

Na obálce se nachází komiks s pravěkými lidmi a dinosaurem. Název Ohníčku má zpět růžovou barvu.

Barva doplňující černobílé strany je v tomto vydání zlatá. Poměr stran z hlediska barev se nemění. Strany jsou rozděleny do dvou nebo tří sloupců.

Rubrika na straně 2 se jmenuje *Celý svět je popletov* a obsahuje aprílové články. Dobrodružný román Mikulášovy patálie se nachází na jiné straně a dochází v něm k dekondezaci,⁷⁹ román má méně textu než u ostatních vydání a obsahuje více obrázků než textu. Na příslušné straně se nachází první díl příběhu *Ztratil se král Hahaha*. Rubrika zajímavostí nese název jako v předchozím čísle *Všechno, co je tady, slečnám i pánům dohromady*. Ostatní rubriky jsou zachovány včetně poměru stran.

Velká část článků obsahovala nadsázku, stejně jako v aprílovém vydání osmého ročníku.

Poslední strana patří komiksu Robot Miki, příběh je o aprílovém dni.

Dubnové číslo je netypické, stejně jako ve druhém popisovaném ročníku. Obsahuje velké množství obrázkových textů, aprílových článků a vtipných příběhů.⁸⁰

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	7
Počet stran s obsahem mimo rubriky	7
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	0
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	obrázkové texty (29), hádanky a pokusy (20), vtipy (8), povídky a ve stejném počtu aktuality (3), zajímavosti (2), dobrodružný román, pohádka (1), báseň (1)

Tabulka č. 22- deskripce Ohníčku, dubnové číslo (8), 1968

⁷⁹ Jedná se o rozvolňování textu, opak kondenzace (zhušťování textu).

⁸⁰ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (8).

Květnové číslo

V názvu časopisu jsou zelené čtverce místo růžových. Na obálce je obrázek Zdeňka Buriana vztahující se ke článku uvnitř periodika.

Dominantní barva čísla je růžová. Ostatní jevy grafiky se nemění.

První rubrika se opět jmenuje *Bude vás zajímat, že...* a román Mikulášovy patálie se v tomto čísle nenachází vůbec. Na této straně je příběh *Ztratil se král Hahaha*. Ostatní rubriky se nemění, na poslední straně 15 je soutěž Ohníčku.

Tečkovací hra se zde nachází, sovětské a pionýrské články nikoliv.

Poslední strana patří komiksu robota Mikiho.

V tomto čísle se liší název na přední straně, má růžovou barvu vyměněnou za zelenou. V pořadí první rubrika mění název a chybí zde dobrodružný román. Ostatní nástroje nejsou pozměněny.⁸¹

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	6
Počet stran s obsahem mimo rubriky	8
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	0
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	zajímavosti (14), obrázkové texty (7), povídky (3), aktuality (2), pohádky (2), recept, píseň (1)

Tabulka č. 23- deskripce Ohníčku, květnové číslo (9), 1968

⁸¹ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (9).

Červnové číslo

Na obálce vydání je opět komiks, název má zpět svou růžovou barvu.

Oranžová v tomto vydání doplňuje černobílé strany. Sloupce jsou na stranách tři, na některých stranách se slučují do dvou. Titulky nejsou stejné, mezititulky se stále neobjevují.

Rubrika *Bude vás zajímat, že...* se v červnovém vydání jmenuje *Co, kdy, kde*. Její název se neustále mění, obsah zůstává zachován. Mikulášovy patálie zcela nahradil příběh *Ztratil se král Hahaha*.

Poslední strana se nemění.

Toto číslo není ničím atypické, sovětské ani pionýrské články se neobjevují a pokračuje *Tečkovací hra*.⁸²

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	7
Počet stran s obsahem mimo rubriky	7
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	0
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	zajímavosti (15), povídky (8), ve stejném počtu hádanky, luštění, pokusy a obrázkové texty (7), aktuality (3), básničky (2), píseň (1), reportáž (1)

Tabulka č. 24- deskripce Ohníčku, červnové číslo (10), 1968

⁸² OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (10).

Červencové číslo

Na obálce jsou čtyři fotografie z Egypta a vztahují se k reportáži z Egypta uvnitř čísla. Název je vzhledově zachovaný, včetně umístění.

Hlavní barvou tohoto čísla je zelená. Je to odlišný odstín ode dvou dalších v tomto ročníku. Žádný z grafických nástrojů nevychyluje od zavedeného modelu vzhledu periodika.

První rubrika nese jiný název, v tomto čísle se jmenuje *Nej Nej Nej...* a nachází se typicky na straně 2. Ostatní rubriky se od minulého vydání nemění, ani poměr stran.

Na poslední straně je komiks *Robota Mikiho*.

Rubrika na straně 2 nese nový název, ostatní nástroje se nemění.⁸³

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	7
Počet stran s obsahem mimo rubriky	7
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	0
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	zajímavosti (18), obrázkové texty (13), vtipy (9), hádanky (4), povídky (3), reportáž (1), pohádka (1), píseň (1)

Tabulka č. 25- deskripce Ohníčku, červencové číslo (11), 1968

⁸³ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (11).

Srpnové číslo

Název na přední straně tohoto čísla zůstává graficky zachován, uprostřed obálky se nachází obrázek lodě a dětí od autorky Evy Průškové.

Barvou tohoto vydání je tyrkysová. Strany jsou rozděleny do dvou nebo tří sloupců, titulky nenesou jednotný vzhled. Mezititulky se nevyskytují.

Rubrika na straně 2 se jmenuje *Co – kdy – kde*. Taktéž další rubrika mění svůj název zpět na původní *Zvědavým zvědavým*. Ostatní rubriky se nemění.

Tečkovací hra se nachází na obvyklé straně, stejně jako u všech předchozích čísel.

Poslední strana patří komiksu s Mikim.

Dvě rubriky změnilý název, objevilo se jedno sovětské téma, ostatní nástroje se nemění.⁸⁴

Poměr barevné/ černobílé strany	50/50
Počet sloupců na straně	2–3
Počet stran s obsahem stálých rubrik	7
Počet stran s obsahem mimo rubriky	7
Celkový počet stran	16
Články se sovětskou/ruskou tematikou	1
Články s pionýrskou tematikou	0
Žánrové kategorie	zajímavosti (17), vtipy (9), hádanky, luštění a pokusy (8), obrázkové texty (8), aktuality (6), recepty (2), povídky (2), báseň (1), reportáž (1), pohádka (1), píseň (1)

Tabulka č. 26- deskripce Ohníčku, srpnové číslo (12), 1968

⁸⁴ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (12).

7.2 Grafický vzhled

První strana vydání je jednotná, nehoře se nachází název časopisu. Tři čísla změnila v názvu barvu, jinak se ale nemění a trvale je název žlutý a růžový s černými a bílými písmeny.

Časopis je orientovaný na výšku s formátem A4, strany jsou číslovány na vnějších okrajích stránky, není však pravidelné. Číslování některých stran chybí. Nedá se to označit za chybu tisku, protože se tento jev nachází ve více vydáních.⁸⁵

Nikdy se neopakuje barva pro více vydání. I když byla např. třikrát primární barvou zelená, každé vydání mělo odlišný odstín. Barvy jsou výrazné, upoutají čtenářovu pozornost. Je to světle modrá, oranžová, limetkově zelená, fialová, tmavě oranžová, modrá, zelená, zlatá, růžová, broskvově oranžová, pastelově zelená, tyrkysová.

Počet sloupců se různí. Primárně jsou strany rozděleny do tří sloupců. V některých vydáních však jsou sloupce dva nebo čtyři, vždy ale na menším počtu stran, než je rozvržení do tří.

Titulky nenesou jednotný charakter, mezititulky se už v tomto ročníku nevyskytují vůbec. Titulky jsou barevné, černé, psány verzálkami nebo kapitálkami, s pozadím i bez. Faktorů je více, některé jsou psány kurzívou, některé tučně. Nejsou tedy jednotné.

V ročníku 1968 je obsaženo velké množství obrázků. Texty jsou méně nahuštěné, jsou proloženy obrázky. I stálé rubriky obsahují velké množství obrázků, obrázkových vtipů, krátkých komiksů. Děti na obrázcích už nejsou oblečeny do pionýrských krojů.

7.3 Stálé rubriky

Na straně 2 se vždy nacházela rubrika, která informovala o aktuálních událostech a zajímavostech. Obsah se neměnil, vizuální složka ano. Tato rubrika nenesla jednotný název, u každého vydání jsem uvedla aktuální pro dané číslo. Zde je přehled všech jejích názvů:

Bude vás zajímat, že...

Co – kdy – kde

Bude vás zajímat, že...

Co – kdy – kde – nač a proč...

Kdo – co – o kom – o čem

Celý svět je popletov

Nej Nej Nej...

Zvědavým i zvidavým také často měnilo názvy, například *Všechno, co je tady, slečnám i pánům dohromady*. Obsah zůstával totožný, včetně umístění a strany. Tato a předchozí

⁸⁵ Viz obrázek č. 9

popisovaná rubrika byla velmi nestálá, obsahem a umístěním se sice neměnila, ale průměrně v každém druhém vydání měnily obě dvě rubriky názvy. Vracely se i k původním názvům, ale objevovaly se i úplně nové.

Stálost však lze odsouhlasit v případě rozvržení stran, co se týče obsahu rubrik a mimo ně. Celý ročník si zachoval stejný poměr a rubriky jinak neměnil.

Na stranách 12 a 13 se vždy nacházel dobrodružný román *Mikulášovy patálie*⁸⁶ a komiks *Malý Vinnitou*. Od května *Mikulášovy patálie* vystřídala povídka *Ztratil se král Hahaha*, ta pokračovala až do konce ročníku.

Na poslední dvojstraně se vždy nachází rubrika *Píše nám Pěťa Popleta z Popletova*. Tato rubrika obsahuje vtipy psané i kreslené, část dvojstrany vždy patří hádankám pokusům, receptům a luštění.

7.4 Textové žánry

Největší počet článků byly zajímavosti. Mezi časté žánrové kategorie patřily vtipy, obrázkové texty a méně aktuality. Texty jsou v tomto ročníku více proloženy obrázky. Objevují se i nové žánry, jako je reportáž, dobrodružný román, recept, inzerát. Tyto žánry se vyskytovaly velmi zřídka, průměrně jeden text na vydání. Ve velkém počtu se však vyskytovaly vtipy, některé byly obrázkové. Sovětská tematika se vyskytovala v malém počtu, pionýrské texty ještě méně.

Dubnové vydání bylo odlišné, často se vyskytovaly přesmyčky, chytáky, měly humorný podtext. Ostatní vydání se z hlediska žánrů příliš neměnila.

7.5 Charakteristika ročníku a sovětská tematika

Tematicky se osmnáctý ročník pohybuje v historii, sportu, dětských hrách, přírodě, kultuře, vesmíru a zeměpisu.

Ročník 1968 je stabilní z hlediska grafiky, má výrazné barvy. Rubriky mění své názvy, obsah zůstává stabilní. V tomto ročníku se vyskytuje velké množství obrázků a kreslených vtipů.

Sovětská tematika se objevuje zřídka, pionýrská témata jsou vynechána. Na začátku roku se více píše o sovětských úspěších a je například zveřejněna fotografie Lenina, ve druhém pololetí se počet snižuje. Sovětské články se často nevyskytovaly vůbec, maximálně však čtyři

⁸⁶ Přeloženo z francouzštiny

články na vydání. Tak se ale stalo pouze u jednoho čísla, ostatní průměrně s počtem 0-2x na vydání.

V srpnovém vydání redakce upozorňuje, že se Ohníček stane čtrnáctideníkem a informuje, co nově čtenáři v časopise objeví nového a které rubriky budou dále pokračovat.

8 Srovnání ročníku 1958 a 1968

Grafická podoba obou ročníků není totožná. Oba ročníky však mají vždy typickou barvu pro jedno vydání a stejný poměr stran, kdy je polovina barevná a polovina černobílá se zvýrazněním grafických prvků ve zmiňované barvě. Tato barva se měnila pro každé vydání. V ročníku 1958 se barvy opakovaly, v roce 1968 mělo každé vydání jinou barvu. Celkově byl z vizuálního hlediska první ročník méně přitažlivý pro pohled čtenáře, grafici ve druhém ročníku používali jasnější a pestřejší odstíny.

Charakter titulků je různý, celkově tvoří shodu. To proto, že nemají jednotný charakter už od počátečního čísla. Každé vydání obsahuje rozlišné fonty, barvy, sklony, kapitálky i verzálky. Strany jsou primárně rozděleny do tří sloupců, druhý analyzovaný ročník je hlediska sloupců méně stálý, obsahuje někdy dva sloupce, občas čtyři. Tento jev se vykytuje i u ročníku 1958, ne však tak často. Strany jsou vždy číslovány na vnější straně, osmnáctý ročník má číslování nepravidelné. Na první straně časopisu je vždy v horní části název, uprostřed se nachází obrázek nebo fotografie. Poslední strana patří v obou případech komiksu.

Rubriky byly nejméně stálé ze všech sledovaných nástrojů. Často měnily své názvy v obou ročnících. Obsahy zůstávaly původní, měnily se pouze názvy. Rubrika *Zvědavým i zvidavým* se zachovala i po deseti letech vydávání, i když v některých číslech používala jiný název.

Na konci periodika byla vždy dvojstrana s rubrikou s hádankami a luštěním v obou sledovaných ročnících. Název se nezachoval, obsahově se změnil ve druhém popisovaném ročníku, protože se na poslední straně nacházely vtipy, v osmém ročníku nikoliv.

Textové žánry se proměňovaly jak v jednom roce, tak i v porovnání obou roků. Rok 1958 obsahoval nejvíce aktualit a zajímavostí, v roce 1968 bylo v časopisu nejvíce zajímavostí, vtipů a obrázkových textů. Tato skutečnost je způsobená změnou první rubriky, kdy v osmém ročníku obsahovala aktuální zprávy a v osmnáctém zajímavosti. Dále se texty objevovaly jako povídky, básně, hádanky, pokusy, sloupky, recepty, dobrodružné romány, v malém množství texty písní, reportáže a pověsti. Dalším žánrem je pohádka, jedenáct čísel prvního ročníku se nevyskytovala vůbec, v posledním prosincovém vydání ano a ve druhém ročníku už byla běžnou součástí každého vydání. Proměnila se i podoba dopisů a dotazů čtenářů, v prvním analyzovaném ročníku se dotazy otiskovaly, ve druhém redakce dopisy shrnovala a přepisovala do článků.

Co se týká psaní o sovětských tématech, v prvním ročníku se takových textů vyskytovalo více. V každém vydání se objevily články se sovětskou tematikou, většinou se jednalo o

aktuální zprávy, výročí, objevy a vynálezy, významné osobnosti nebo úspěchy Sovětského svazu. Ve druhém popisovaném ročníku se tolik sovětských článků nevyskytovalo, ve většině vydání se neobjevilo vůbec. V číslech prvního ročníku se často píše o spřátelených a komunistických zemích. U pionýrské tematiky to platí obdobně, v ročníku 1958 se psalo o pionýrech častěji, většinou jako forma povídky, moralizujících článků, aktuálních zpráv a zajímavostí. Děti na obrázcích měly pionýrský kroj nebo alespoň šátky kolem krku. Tyto obrázky se v ročníku 1968 nevyskytují, samotné téma pionýrů se objevuje velmi zřídka.

Poslední strana v obou případech patří komiksu.

9 Závěr

Časopis Ohníček se proměnil za deset let primárně vzhledově, používá více pestré barvy a vzhledově text není tolik nahuštěný, je proložen obrázky. Časopis si zachoval orientaci na výšku a primární rozdělení stran do tří sloupců, i když některé strany byly rozděleny na více či méně sloupců, to platí pro oba analyzované ročníky.

Druhý popisovaný ročník je z grafického hlediska méně stabilní, včetně číslování stran. To se zachovalo na vnějších okrajích stránek, u druhého roku číslování na některých stranách chybí. Titulky nebyly sjednocené, mezititulky se používaly v prvním pololetí osmého ročníku, poté postupně mizely a v osmnáctém ročníku se neobjevovaly už vůbec. Poměr barevných a černobílých stran se zvýrazněním kontur konkrétní barvou se udržel rozdělený přesně na polovinu v obou sledovaných ročnících.

Rubriky časopisu Ohníček byly nestálé. Nejenom v rámci porovnání ročníků, ale i v porovnání čísel mezi sebou. V odstupu deseti let se zachovala jedna rubrika, ostatní se proměnily. Zavedené rubriky neustále měnily názvy, ve druhém ročníku častěji. Používaly i více názvů, které se měnily, vracely se zpátky k původním názvům a vznikaly i nové. Rubriky obsahovaly tyto žánrové kategorie: zajímavosti, hádanky, vtipy, pokusy, recepty, písně, aktuality, luštění a obrázkové texty. Povídky se nacházely mimo rubriky, stejně jako žánry, které se vyskytovaly ve velmi malém množství, např. pohádka.

Textové žánry se během deseti let změnily. V osmém ročníku se nejvíce nacházely aktuality, zajímavosti, hádanky, luštění a pokusy a povídky. Osmnáctý ročník byl z hlediska žánrů rozmanitější, ve stejném množství se zde nacházely zajímavosti, hádanky, luštění a pokusy, méně aktuality a více pohádky než v osmém ročníku. Nově se zde objevila reportáž, píseň, pověst a dobrodružný román.

Zmínky o Sovětském svazu v pozitivním slova smyslu se více objevovaly v roce 1958, průměrně se číslo pohybovalo dva články na vydání, maximálně čtyři. V roce 1968 se tyto články objevovaly méně, četnost výskytu se ve druhé polovině úplně zredukovala. Stejně to platí i o pionýrských tématech, v prvním ročníku se ke konci roku objevují méně, ve druhém ročníku se tyto články téměř nevyskytují. Tematicky se časopis taktéž proměnil, druhý analyzovaný ročník informoval více o zajímavostech a na rozdíl od osmého ročníku neobsahoval články s pionýrskou tematikou. Stejně tak to platí pro sovětská témata, ročník 1958 informoval o dění Sovětského svazu více.

Časopis si zachoval po deseti letech obsah vyhovující cílové skupině. Graficky působí více promyšleně, vydání jsou textově méně zaplněná a obsahují více obrázků. Za nestálé se dají označit rubriky a jejich názvy. Osmnáctý ročník obsahuje více typů žánrových kategorií, osmý více informuje o dění v Sovětském svazu a objevuje se v něm více textů s pionýrskou tematikou. První a poslední strana si zachovala stejný koncept, na úvodní straně se nachází uprostřed obrázků nebo fotografie, v horní části název. Ten se transformoval po deseti letech do jiné podoby. Poslední strana vždy patří komiksu. Vývoj časopisu je znatelný, hlavně z hlediska vizuálního a obsahového ve smyslu větší rozmanitosti textových žánrů.

10 Seznam literatury a použitých zdrojů

10.1 Primární prameny

OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (1–12).

OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (1–12).

10.2 Sekundární literatura

BARTÁK, Jan a Miroslav HLADKÝ. *Základy grafické úpravy periodik*. Praha: Nakladatelství a vydavatelství Novinář, 1981.

BEDNAŘÍK, Petr, Jan JIRÁK a Barbara KÖPPLOVÁ. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. Praha: Grada, 2011. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3028-8.

BHASKARANOVÁ, Lakshmi. *Design publikací: Vizuelní komunikace tištěných médií*. Praha: Slovart, 2007. ISBN 978-80-7209-993-1.

BINEK, Jiří a Vojtěch STEKLAČ. Jen několik slov. *Zlatý máj: časopis o dětské literatuře a umění*. Praha: Svaz československých spisovatelů, 1969, roč. 13, č. 7.

BOŽOVIČ, L. I., Daniil Borisovič ELKONIN a Aleksej Nikolajevič LEONT'JEV. *Kapitoly z dětské psychologie: mladší školní věk*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1953.

BURNS, Lynette Sheridan. *Žurnalistika*. Praha: Portál, 2004, ISBN 8071788716.

BURTON, Graeme a Jan JIRÁK. *Úvod do studia médií*. Praha: Barrister & Principal, 2001. ISBN 80-85947-67-6.

ČUŘÍK, Jaroslav. *Zpravodajské žánry v tištěných a online médiích*. Brno: Masarykova univerzita, 2014, ISBN 978-80-210-7589-4.

HROCH, Miroslav. *Úvod do studia dějepisu*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985. ISBN 1438385.

HYHLÍK, František. *Psychologie mladého čtenáře*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1963.

JÍLEK, Viktor. *Lexikologie a stylistika nejen pro žurnalisty*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. ISBN 80-244-1246-2.

JIRÁK, Jan a Barbora KÖPPLOVÁ. *Média a společnost: Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace*. Druhé. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-287-4.

KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8.

RUß-MOHL, Stephan a Hana BAKIČOVÁ. *Žurnalistika: komplexní průvodce praktickou žurnalistikou*. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 8024701588.

ŠANDEROVÁ, Jadwiga a Alena MILTOVÁ. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: několik zásad pro začátečníky*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. ISBN 80-86429-40-7.

ŠVEC, Štefan. *Česky psané časopisy pro děti (1850-1989)*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2478-5.

ZOUNEK, Jiří a Michal ŠIMÁNĚ. *Úvod do studia dějin pedagogiky a školství: kapitoly z metodologie historicko-pedagogického výzkumu*. Brno: Masarykova univerzita, 2014, ISBN 978-80-210-6944-2.

10.3 Internetové zdroje

CYSAŘOVÁ, Jarmila. Cenzura, Hlavní správa tiskového dohledu. *Totalita* [online]. 2010, Dostupné z: http://www.totalita.cz/vysvetlivky/cenzura_01.php, navštíveno 14. 2. 2019

<http://aleph.nkp.cz/publ/ktd/00000/26/000002694.htm>, navštíveno 14. 2. 2019

11 Seznam zkratek

HSTD – Hlavní správa tiskového dohledu

ÚPS – Ústřední publikační správa

STM – Soutěž tvořivosti mládeže

12 Seznam obrázků

Obrázek č. 1- Dubnové dotazy spadající pod rubriku Aprílově pro zvědavé Aprílově pro zvědavé

Obrázek č. 2- Povídka v listopadovém čísle, strana č. 3

Obrázek č. 3- Pokračování povídky ze strany 3 netypicky po okrajích časopisu, strana č. 4 a 5

Obrázek č. 4- Příklad černobílého obrázku s tyrkysovými prvky

Obrázek č. 5- Rozdílný vzhled obrázků od Jiřího Krasla a Josefa Palečka

Obrázek č. 6- Zprávy v rubrice *Domovem i cizinou*

Obrázek č. 7- příklad měkkého začátku zprávy

Obrázek č. 8- grafická transformace názvu časopisu

Obrázek č. 9- vynechané číslování strany

Obrázek č. 1- Dubnové dotazy spadající pod rubriku Aprílově pro zvědavé Aprílově pro zvidavé⁸⁷

⁸⁷ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (4).

Obrázek č. 3- Pokračování povídky Tři orlí péra netypicky po okrajích časopisu, strana č. 4 a 5⁸⁹

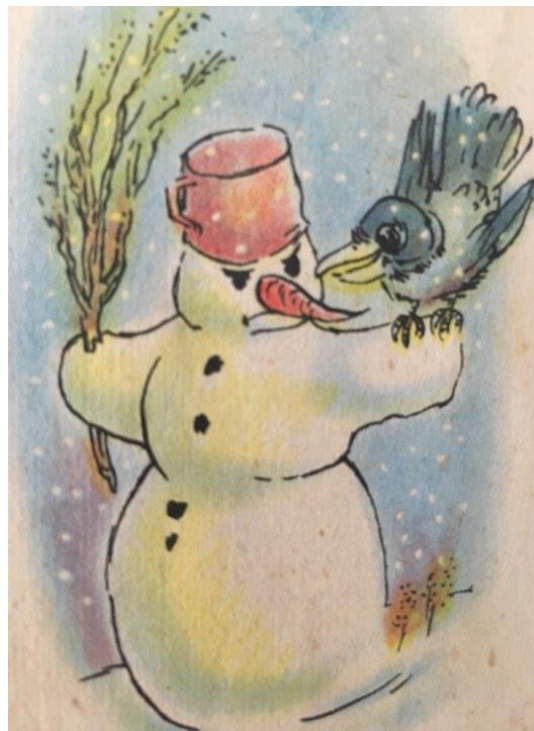
⁸⁹ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (11).

Obrázek č. 4- Příklad černobílého obrázku s tyrkysovými prvky ⁹⁰

⁹⁰ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (1).

Obrázek č. 5- Rozdílný vzhled obrázků od Jiřího Krasla (vlevo) a Josefa Palečka (vpravo) ⁹¹

⁹¹ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (1).

BRUSEL 1958

Na obrázku vidíte vstupní bránu na Světovou výstavu v Bruselu. Hned nad ní se tyčí zajímavá stavba Atomia, o níž jsme už psali v dubnovém čísle. Jeho stříbrné koule se tak lesknou, že návštěvníci v nich vidí odraz celé výstavy. Určitě jste už slyšeli, že náš pavilón patří v Bruselu k nejlepším. Zahraniční hosté nešetří obdivnými slovy. Česká restaurace je demá obléhána. A největších úspěchů dosahuje zvláštní program „Laterna magica“, který v našem pavilónu předvádíme.

DOMOVEM i CIZINOU

PAŘIŽ

Tam dole, v pařížských ulicích, chodí teď ve žhavém letním slanci francouzští školáci. Možná že zabloudí i do staroslavného Pantheonu, jehož kupoli vidíte na našem obrázku. — V poslední době jsme na malé malé francouzské kamenné hodné vzpomínali, vidíte! Všechny ty události sice prožívali především dospělí, ale rozhodovalo se v nich i o životě malých Francouzů.

Dvakrát Orlik

Dosud se turisté obdivovali krásné památkové stavby nad vltavským řečištěm. Náš předkové nám zanechali opravdu bohatou stavbu. My tu dnes stavíme nejen pro sebe, ale i pro své potomky dítě, jenž se budou lidé také obdivovat:

velkou orlickou přehradu. Zatím se nad Vltavou rozkročily dva mhuřné jeřáby. Až bude přehrada hotová, rozkročí se nad jejími vodami velký jednoobloukový most, který spojí oba břehy nového jezera. Dosud se vlak ve vltavském údolí pilně pracuje.

Setkali se na Dunaji

—Tisíce nových přátelství si odvezly děti z Bratislavy. Společně se sem koncem června nejlepší dětské soubory a všichni ostatní účastníci Soutěže tvořivosti mládeže. Městem chodily skupinky dětí v krojích z Kolicha i z Chodská, z Hané i z Myjavy. Jeden večer vyšlehy k nebi plameny velkého táboráku, jiný večer zas v hrudním nádvoří zazněly písně a verše malých umělců. Na červnové dny budou děti dlouho vzpomínat. A ti, kteří si vyměnili adresy, si budou psát o sobě, o své práci, o životě ve škole. Napřesrok se opět setkají — až bude znovu ústřední kolo Soutěže tvořivosti mládeže. Kdo ví, které město si vyberou. Bude to Praha? Brno? Ale poslyšte, vy jste tam chtěli být také? Opravdu? Všichni nemohli přijet a také všichni se ani příští rok na ústřední kolo nedostanou. Chcete-li — pokuste se o to! Učte se zpívat, hrát, tančit, recitovat. Možná že se proboujete mezi ty nejlepší. A kdyby ne, nevěste hlavu! Každak není pěkné umět si dobře zazpívat? Není pěkné mít rád verše? A není pěkné vyjít se souborem na pódium a předvést divákům své umění? Až to zkuste, dáte nám za pravdu. Tak a tím pokračujte a dejte si to mezi svá předsavzví do nového školního ročníku!

⁹² OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (8).

Naši malí hosté ze Švédska a Sýrie si spolu s českými dětmi dokonale rozuměli. Byli totiž letos na Mezinárodním táboře míru ve Vojtěchově. Na spodním snímku vidíte, že se všichni spokojeně usmívají.

⁹³ Měkký začátek: *Naši malí hosté ze Švédska a Sýrie si spolu s českými dětmi dokonale rozuměli*. Tzv. „hard news“ by začínalo úvodem o účasti dětí na Mezinárodním táboře míru ve Vojtěchově.

⁹⁴ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (9).

Obrázek č. 8- grafická transformace názvu časopisu ⁹⁵

⁹⁵ OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1958, osmý (7).

OHNÍČEK. Praha: Mladá fronta, 1968, osmnáctý (5-7).

13 Seznam tabulek

- Tabulka č. 1- Základní informace o osmém ročníku, 1958
- Tabulka č. 2- deskripce Ohníčku, lednové číslo (1), 1958
- Tabulka č. 3- deskripce Ohníčku, únorové číslo (2), 1958
- Tabulka č. 4- deskripce Ohníčku, březnové číslo (3), 1958
- Tabulka č. 5- deskripce Ohníčku, dubnové číslo (4), 1958
- Tabulka č. 6- deskripce Ohníčku, květnové číslo (5), 1958
- Tabulka č. 7- deskripce Ohníčku, červnové číslo (6), 1958
- Tabulka č. 8- deskripce Ohníčku, červencové číslo (7), 1958
- Tabulka č. 9- deskripce Ohníčku, srpnové číslo (8), 1958
- Tabulka č. 10- deskripce Ohníčku, zářijové číslo (9), 1958
- Tabulka č. 11- deskripce Ohníčku, říjnové číslo (10), 1958
- Tabulka č. 12- deskripce Ohníčku, listopadové číslo (11), 1958
- Tabulka č. 13- deskripce Ohníčku, prosincové číslo (12), 1958
- Tabulka č. 14- Základní informace o osmnáctém ročníku, 1967
- Tabulka č. 15- deskripce Ohníčku, zářijové číslo (1), 1967
- Tabulka č. 16- deskripce Ohníčku, říjnové číslo (2), 1967
- Tabulka č. 17- deskripce Ohníčku, listopadové číslo (3), 1967
- Tabulka č. 18- deskripce Ohníčku, prosincové číslo (4), 1967
- Tabulka č. 19- deskripce Ohníčku, lednové číslo (5), 1968
- Tabulka č. 20- deskripce Ohníčku, únorové číslo (6), 1968
- Tabulka č. 21- deskripce Ohníčku, březnové číslo (7), 1968
- Tabulka č. 22- deskripce Ohníčku, dubnové číslo (8), 1968
- Tabulka č. 23- deskripce Ohníčku, květnové číslo (9), 1968
- Tabulka č. 24- deskripce Ohníčku, červnové číslo (10), 1968
- Tabulka č. 25- deskripce Ohníčku, červencové číslo (11), 1968
- Tabulka č. 26- deskripce Ohníčku, srpnové číslo (12), 1968